입문 · 초급 완결판 — 몽골어 대역 · 연습 문제 · 정답과 해설 수록

외국인 학습자를 위한
한국어 필수 문법

몽골어 번역판 · Монгол орчуулгатай хэвлэл

소리에서 문장까지, 한 권으로 끝내는 기초 문법의 완성 — 모든 설명에 몽골어 번역 수록
Гадаад суралцагчдад зориулсан солонгос хэлний зайлшгүй дүрэм — авианаас өгүүлбэр хүртэл нэг номоор, бүх тайлбар, дасгал, хариу ба тайлбарын монгол орчуулгатай

ㅎ + ㅏ + ㄴ = 한

한글은 자음과 모음을 네모 안에 조립하여 글자를 만듭니다.
Хангыл нь гийгүүлэгч, эгшгээ дөрвөлжин нүдэн дотор угсарч үсэг бүтээдэг — нэг нүд = нэг үе: ㅎ+ㅏ+ㄴ = 한.

지은이 **에픽 21 (EPIC21)**
youtube.com/@EPIC21korean

내 채널 · Миний суваг

전 18과 · 연습 문제 · 정답과 해설

소리 → 단어 → 문장

무료 배포판 · FREE EDITION

차례 Агуулга

제 1 부 · 한글과 소리 — 1-р хэсэг · Хангыл ба авиа

제 2 부 · 단어와 문법의 뼈대 — 2-р хэсэг · Үг ба дүрмийн араг яс

제 3 부 · 문장 만들기 — 3-р хэсэг · Өгүүлбэр зохиох

부록 — Хавсралт

이 책의 사용법 · Энэ номыг хэрхэн ашиглах вэ

이 책은 한국어가 중심이고, 모든 설명 아래에 몽골어 번역이 함께 있어 사전 없이 혼자 공부할 수 있습니다. 각 과의 끝에는 연습 문제가 있고, 정답과 해설은 부록 C에 있습니다. 미리 알아 두세요: 몽골어 화자의 최대 자산은 **문장 구조**입니다 — 동사가 맨 끝에 오는 어순과 명사 뒤에 붙는 조사가 모어 그대로라, 문법의 골격은 이미 완성되어 있습니다. 반대로 가장 큰 산은 **소리**입니다 — 된소리 한 줄과 에/에서의 구별이 새 과제입니다. 이 책은 그 두 지점을 계속 짚어 가며 진행합니다.

Энэ ном солонгос хэл голтой бөгөөд тайлбар бүрийн доор монгол орчуулга хамт байгаа тул толь бичиггүйгээр бие даан суралцаж болно. Хичээл бүрийн төгсгөлд дасгал бий; хариу ба тайлбар нь Хавсралт C-д байна. Урьдчилан мэдэж аваарай: монгол хэлтний хамгийн том хөрөнгө бол **өгүүлбэрийн бүтэц** — үйл үг эцэстээ очдог SOV дараалал, нэр үгийн ард залгагддаг нөхцөл, язгуурт залгавар угсардаг сэтгэлгээ бүгд танд төрөлхөөс бий. Дүрмийн тал нь «аль хэдийн мэддэг зүйлээ солонгосоор хэлж сурах» ажил юм.

연습의 세 단계 · Гурван шатлалт дасгал

각 과의 연습 문제는 확인·연습 문항 → **확장 문제**(문제집 단계·객관식 포함) → ✎ **써 보세요**(직접 만들어 쓰는 산출 단계) 순서로 깊어지고, 과 끝의 **할 수 있어요** 체크로 스스로 점검합니다. 각 부의 마지막에는 **복습 마당 ①②③**이, 책 끝에는 **부록 D 쓰기 연습장**이 있습니다. 이 책의 모든 활동은 **음원 없이 완결**되도록 설계했습니다 — 받아쓰기 대신 보고 쓰기·전사를, 듣기 대신 소리 내어 읽고 스스로 기록하는 방식을 씁니다.

Хичээл бүрийн дасгал гурван шатаар гүнзгийрнэ: үндсэн бодлого → **өргөтгөсөн дасгал** (бодлогын дэвтрийн түвшин, сонгох даалгавар орно) → ✎ **Өөрөө бичиж үзээрэй** (бүтээх түвшин). Хичээлийн төгсгөлд «할 수 있어요» гэсэн өөрийгөө шалгах жагсаалт бий. Хэсэг бүрийн эцэст Давтлага ①②③, номын төгсгөлд бичгийн дасгалын дэвтэр (Хавсралт D) байна. Бүх даалгавар **нэмэлт материалгүйгээр** гүйцэт хийгдэхээр зохиогдсон.

시작 전에 · 필수 인사 표현 Зайлшгүй мэндчилгээнүүд

안녕하세요 сайн байна уу · 감사합니다 баярлалаа · 죄송합니다 уучлаарай · 괜찮아요 зүгээр дээ · 네 тийм · 아니요 үгүй · 안녕히 가세요 сайн яваарай (явж буй хүнд) · 안녕히 계세요 сайн сууж байгаарай (үлдэж буй хүнд) · 또 만나요 дараа уулзацгаая. 문법을 배우는 동안 이 표현들은 통째로 외워 쓰세요.

Дүрэм үзэж байхдаа эдгээр хэллэгийг томьёо шиг бүтнээр нь цээжлээрэй.

TIP хэрэгтэй зөвлөгөө   **핵심** гол дүрэм   **주의** түгээмэл алдаа

제 1 부 · 1-р хэсэг

한글과 소리

Хангыл ба авиа

한글은 1443년 세종대왕이 만든 과학적인 문자입니다. 자음 19개와 모음 21개, 모두 40개의 글자만 알면 한국어의 모든 소리를 읽고 쓸 수 있습니다. 제1부에서는 글자와 조립 원리, 그리고 발음 규칙 전체를 배웁니다. 적힌 대로 읽는 표음 문자라는 점은 키릴 문자로 적는 몽골어와 같습니다 — 글자 40개만 익히면 나머지는 규칙대로 굴러갑니다.

Хангыл бол 1443 онд Сэжун их хаан зохиосон шинжлэх ухаанч бичиг юм. Гийгүүлэгч 19, эгшиг 21 — нийт 40 үсгийг л мэдвэл солонгос хэлний бүх авиаг уншиж, бичиж чадна. 1-р хэсэгт үсэг, угсрах зарчим, дуудлагын бүх дүрмийг үзнэ. Кирилл үсгээр бичсэнээ бичсэнээрээ уншдаг монгол хэл шиг хангыл ч авиаг тэмдэглэсэн бичиг — 40 үсгээ эзэмшвэл үлдсэн нь дүрмээрээ явна.

모음

Эгшиг — 모음 21개 = 단모음 10 + 이중 모음 11

단모음 10개 10 үндсэн эгшиг

발음하는 동안 입 모양이 변하지 않는, 하나의 소리로 이루어진 모음입니다.

Үндсэн эгшиг — дуудах хугацаанд амны хэлбэр өөрчлөгдөхгүй.

글자	ㅏ	ㅐ	ㅓ	ㅔ	ㅗ	ㅚ	ㅜ	ㅟ	ㅡ	ㅣ
발음	а	э	о (уруул дугуйлахгүй)	э	о (уруул дугуй)	вэ	у	ви	ы!	и
예	아이 хүүхэд	개 нохой	어머니 ээж	가게 дэлгүүр	오이 өргөст хэмх	회사 компани	우유 сүү	귀 чих	그림 зураг	이 шүд

핵심 · ㅡ = «хангыл»의 ы — 이미 글자까지 있습니다!

다른 나라 학습자들이 가장 고생하는 모음 ㅡ가 몽골어에는 **이미 있습니다: ㅡ = ы** — 한글을 «ханг**ы**л», 김정은을 «Ким Жон **Ын**»이라 적는 그 ы입니다. 그림 = «гырим»처럼 읽으면 바로 정확합니다. 나머지도 깔끔합니다: ㅏ=а, ㅗ=о, ㅜ=у, ㅣ=и, ㅔ·ㅐ=э. 새로 익힐 것은 **ㅓ** 하나 — 입술을 **동그랗게 말지 않고 편 채** о를 내는 소리입니다. 거울을 보며 ㅗ(입술 동그랗게) ↔ ㅓ(입술 편 채)를 번갈아 연습하세요.

Бусад орны суралцагчдыг хамгийн их зовоодог ㅡ эгшгийг монгол хэлээр аль хэдийн бичдэг: **ㅡ = ы** — 한글-ыг «ханг**ы**л», 김정은-ыг «Ким Жон **Ын**» гэж бичдэг тэр ы. 그림 = «гырим» гэж уншихад шууд онох болно. Бусад нь энгийн: ㅏ=а, ㅗ=о, ㅜ=у, ㅣ=и, ㅔ·ㅐ=э. Жинхэнэ шинэ нь ганцхан ㅓ: уруулаа **дугуйлахгүйгээр, суллаж** хэлэх «о» авиа. ㅗ(дугуй уруул)·ㅓ(сул уруул) хоёрыг толины өмнө харьцуулж дадлага хийгээрэй.

주의 · ㅐ와 ㅔ는 소리가 하나

ㅐ와 ㅔ는 현대 한국어에서 발음이 거의 같아 몽골어 «э» 하나로 들립니다 — 철자만 구별하면 됩니다(개 vs 게). 또 하나: 몽골어처럼 한국어도 성조·강세 부담이 없습니다. 높낮이 없이 물 흐르듯 평평하게, 모든 음절을 고르게 발음하세요.

Орчин цагийн солонгос хэлэнд ㅐ, ㅔ хоёр бараг адил дуудагдаж, монгол «э» шиг сонсогдоно — бичихдээ л ялгахад хангалттай (개 vs 게). Бас нэг зүйл: монгол хэлтэй адил солонгос хэлэнд өнгө аяс, өргөлтийн дарамт байхгүй — өндөр намгүй, бүх үеийг жигд тэгш дуудаарай.

이중 모음 11개 11 нийлмэл эгшиг

반모음 й(이)나 в(오/우)로 미끄러져 들어가는 모음입니다. 몽골어의 я·ё·ю(яв, ёс, юм)처럼 й로 미끄러지거나 «ва»처럼 в로 이어지는 소리와 원리가 같습니다.

Хагас эгшиг й (이) юмуу в (오/우)-гээр гулсаж ордог эгшгүүд — монголын я·ё·ю (яв, ёс, юм) болон «ва» гулсалттай зарчим нэг.

y-계열	ㅑ	ㅕ	ㅛ	ㅠ	ㅒ	ㅖ
발음	я	ё (сул уруул)	ё	ю	е	е

w-계열 + ㅢ	ㅘ	ㅝ	ㅙ	ㅞ	ㅢ
발음	ва	во	вэ	вэ	ы + и

야구
бэйсбол — ㅑ = я (яв의 я)

여자
эмэгтэй — ㅕ = й + ㅓ

과일
жимс — ㅘ = ва

TIP · ㅢ의 세 가지 발음

① 단어 첫머리: [의] — 의사 [의사] эмч ② 첫머리가 아닐 때: [이] — 회의 [회이] хурал ③ 조사「~의」(= эзэмшлийн тэмдэг, «-ын/-ийн» шиг): [에] — 친구의 책 [친구에 책] найзын ном.

ㅢ-гийн гурван дуудлага: үгийн эхэнд [의], дунд/эцэст [이], эзэмшлийн 의 нь [에] гэж уншигдана.

연습 문제 1 · Дасгал 1

알맞은 모음을 고르거나 쓰세요. · Зөв эгшгийг сонгох буюу бичээрэй.

1. 「과일」의 「과」에 들어 있는 모음은? ㅗ+ㅏ = ________

2. 「여자」의 첫 모음은? ________

3. 「의사」의 첫 모음은? ________

4. ㅜ+ㅓ가 합쳐진 이중 모음은? ________

5. 몽골어 «ы»(хангылの ы) 소리에 해당하는 한글 모음은? ________

6. 다음 중 발음이 다른 하나는? ㅙ · ㅞ · ㅑ

7. 뜻을 연결하세요: 우유 · 의사 · 과일 · 귀 ↔ чих · сүү · эмч · жимс

8. 「회의」와 「친구의」에서 ㅢ는 각각 어떻게 발음됩니까? ________

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 현대 한국어에서 발음이 같은 짝은? ⓐ ㅐ·ㅔ ⓑ ㅗ·ㅓ ⓒ ㅏ·ㅡ

② 「우유」에 들어 있는 모음 두 개는? ________

③ 입술을 펴고 내는 ㅇ는? ⓐ 오 ⓑ 어 ⓒ 아

④ 그림의 「그」의 모음은 ________이고, 몽골어 ы처럼 발음합니다.

⑤ 이중 모음이 아닌 것은? ⓐ ㅘ ⓑ ㅣ ⓒ ㅕ

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

9. 회색 글자를 따라 쓰고, 빈칸에 세 번 더 쓰세요. Саарал үсгийг дардаад, дахин гурван удаа бичээрэй.

아				어				오			
우				으				이			

10. 큰 소리로 읽으면서 한 번씩 쓰세요: 어머니 ________ · 우유 ________ · 오이 ________

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 단모음 10개를 읽을 수 있어요 ☐ ㅡ를 ы로, ㅓ를 입술 편 ㅇ로 발음할 수 있어요

자음

Гийгүүлэгч — 자음 19개와 소리의 삼중 체계

기본 자음 14개 14 үндсэн гийгүүлэгч

글자	ㄱ	ㄴ	ㄷ	ㄹ	ㅁ	ㅂ	ㅅ	ㅇ	ㅈ	ㅊ	ㅋ	ㅌ	ㅍ	ㅎ
발음	г/к	н	д/т	р·л	м	б/п	с	—/н(ŋ)	ж/ч	ч+амьсгал	к+амьсгал	т+амьсгал	п+амьсгал	х
예	가구 тавилга	나 би	다리 гүүр	라디오 радио	물 ус	바다 далай	사람 хүн	아이 хүүхэд	자다 унтах	차 цай	코 хамар	토마토 улаан лооль	포도 усан үзэм	하나 нэг

TIP · ㅇ은 «빈자리 표시», 받침 ㅇ은 н[ŋ]입니다

ㅇ이 첫 자리에 오면 소리가 없고 모음만 발음합니다(아 = а) — 글자 모양을 채우는 «자리 표시»일 뿐입니다. 받침 자리의 ㅇ은 몽골어 «сан»·«хан» 끝의 **н[ŋ]** 소리입니다: 강 [강] = «хан»의 끝소리처럼(гол) — 이미 아는 소리라 유리합니다!

ㅇ үеийн эхэнд ирвэл дуугүй — зөвхөн «байр сахигч» (아 = а). Харин дэвсгэр (төгсгөлийн) байрлалын ㅇ бол «сан», «хан» гэдэг үгсийн эцсийн **н[ŋ]** авиа: 강 «гол(мөрөн)». Энэ авиа танд аль хэдийн бий — том давуу тал!

삼중 체계 — 예사·거센·된소리 Гурван эгнээ — таны д·б·ж ≈ чангарсан эгнээ; түрэх эгнээ = амьсгал нэм

한국어 파열음은 세 줄로 이루어져 있습니다: 보통 숨의 **예사소리**, 숨을 강하게 내보내는 **거센소리**, 숨 없이 목에 힘을 주는 **된소리**. 출발점이 좋습니다 — 몽골어의 д·б·ж는 **숨이 나가지 않는 소리**라서 된소리 계열에 이미 가깝고, т·п·ц는 거센소리에 가깝습니다. 새로 익힐 것은 그 중간인 «예사소리» 한 줄입니다.

Солонгос тэсрэх гийгүүлэгч гурван эгнээтэй: **энгийн эгнээ** дунд зэргийн амьсгалтай, **түрэх эгнээ** хүчтэй амьсгалтай, **чангарсан эгнээ** амьсгалгүй + хоолой чангарна. Таны гараа сайн — монгол д·б·ж·з нь угаасаа **амьсгалгүй** тул чангарсан эгнээтэй аль хэдийн ойр, харин т·п·ц·ч нь амьсгалтай тул түрэх эгнээтэй ойр. Шинээр дасах нь дундах энгийн эгнээ л юм.

예사소리 энгийн	거센소리 түрэх (+ амьсгал!)	된소리 чангарсан (≈ таны д·б)
ㄱ 가 га/ка	ㅋ 카 ка + амьсгал	ㄲ 까 ка (чанга)
ㄷ 다 да/та	ㅌ 타 та + амьсгал	ㄸ 따 та (чанга)
ㅂ 바 ба/па	ㅍ 파 па + амьсгал (ф биш!)	ㅃ 빠 па (чанга)
ㅈ 자 жа/ча	ㅊ 차 ча + амьсгал	ㅉ 짜 ча (чанга)
ㅅ 사 са	—	ㅆ 싸 са (чанга)

핵심 · 손바닥 테스트 — 숨이 나가면 거센소리

손바닥을 입 앞에 대고 «дал»의 д를 말해 보세요 — 바람이 거의 없지요? 그것이 된소리(따)의 감각입니다. 이제 같은 소리에 **촛불을 끄듯 숨을 확 얹으면** 거센소리(타)가 됩니다. 예사소리(다)는 그 중간이고, 모음 사이에서는 저절로 울려 б·д·г·ж처럼 들립니다: 바다 [па-да → ба-да]. 주의: **ㅍ는 f가 아닙니다** — «ф»가 아니라 п에 숨을 얹은 소리입니다. 달(сар) · 탈(баг (нүүрний)) · 딸(охин)로 세 줄을 비교하세요.

Алгаа амныхаа өмнө барьж монголоор «дал» гэж хэлээрэй — салхи бараг гарахгүй биз? Тэр л мэдрэмж чангарсан авиа (빠). Одоо мөн тэр авиаг **лаа үлээх мэт амьсгал нэмж** хэлбэл — түрэх авиа (파) болно. Энгийн авиа (바) хоёрын дунд байрлаж, эгшиг хооронд аяндаа б·д·г·ж шиг зөөлөрнө: 바다 [па-да → ба-да].

주의 · ㄹ은 하나의 글자, 두 개의 소리

모음 사이의 ㄹ는 몽골어 р처럼 굴리지 말고 **한 번만** 가볍게 치는 소리입니다(다리 = да-ри). 받침의 ㄹ는 «мал·гал»의 끝 л과 같습니다(물 = мул) — 이미 아는 소리입니다! р를 길게 굴리는 습관만 조심하세요.

Эгшиг хоорондын ㄹ-ийг монгол р шиг бүү доргио — хэлээ тагнайдаа **ганцхан удаа** хүргэ (다리 = да-ри). Дэвсгэр байрлалын ㄹ бол «мал·гал» гэдэг үгсийн эцсийн л-тэй адил (물 = мул) — танил авиа! Зөвхөн р-ээ урт доргиох зуршлаасаа л болгоомжил.

쌍자음 5개 5 давхар гийгүүлэгч (чанга)

ㄲ 꼬리
сүүл

ㄸ 딸기
гүзээлзгэнэ

ㅃ 빵
талх

ㅆ 쌀
будаа (түүхий)

ㅉ 짜다
давслаг

비교: 불 vs 뿔
гал vs эвэр — 된소리가 뜻을 바꿉니다

참고 · 자모의 이름 — 철자를 말할 때

ㄱ 기역 · ㄴ 니은 · ㄷ 디귿 · ㄹ 리을 · ㅁ 미음 · ㅂ 비읍 · ㅅ 시옷 · ㅇ 이응 · ㅈ 지읒 · ㅊ 치읓 · ㅋ 키읔 · ㅌ 티읕 · ㅍ 피읖 · ㅎ 히읗. 모음의 이름은 소리 그대로(아·야·어·여…)입니다. 이름을 몰라도 읽기는 되지만, 철자를 불러 줄 때 필요합니다.

Гийгүүлэгчийн нэрс — үсгээ хэн нэгэнд амаар хэлж өгөхөд хэрэгтэй. Эгшгийг дуудлагаар нь шууд нэрлэнэ (아, 야, 어...).

연습 문제 2 · Дасгал 2

알맞은 답을 고르거나 쓰세요. · Зөв хариултыг сонгох буюу бичээрэй.

1. 다음을 세 그룹으로 나누세요: ㅋ · ㅈ · ㄸ · ㅍ · ㄱ · ㅆ · ㅊ · ㅃ → 예사소리: ________ 거센소리: ________ 된소리: ________

2. «охин» 뜻의 단어는? ⓐ 달 ⓑ 탈 ⓒ 딸

3. 「강」의 ㅇ과 「아이」의 ㅇ은 어떻게 다릅니까? ________

4. 손바닥에 바람이 세게 느껴지는 거센소리 자음 4개는? ________

5. 목에 힘을 주고 숨을 내보내지 않는 소리 3개를 고르세요: ㅅ · ㅆ · ㅂ · ㅃ · ㅈ · ㅉ

6. 뜻을 연결하세요: 불 · 뿔 · 자다 · 짜다 ↔ эвэр · гал · давслаг · унтах

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 된소리가 아닌 것은? ⓐ ㄲ ⓑ ㅋ ⓒ ㅉ

② 받침 자리에서 н[ŋ](хан의 끝소리)이 나는 자음은? ________

③ 몽골어 д · б · ж(숨 없음)에 가장 가까운 계열은? ⓐ 예사소리 ⓑ 거센소리 ⓒ 된소리

④ 짝이 틀린 것은? ⓐ ㅅ–s ⓑ ㅁ–m ⓒ ㅍ–f

⑤ 「커피」의 첫소리 ㅋ은 어느 계열입니까? ________

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

7. 세 줄의 차이를 느끼며 따라 쓰세요. Гурван эгнээний ялгааг мэдэрч байгаад дараарай.

가			카			까		
다			타			따		

8. 뜻에 맞는 단어에 ◯ 하세요: сар(달 · 탈 · 딸) · гал(불 · 뿔) · унтах(자다 · 짜다)

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 숨 없기로 거센소리를 만들 수 있어요 ☐ ㅍ를 f가 아니라 p+숨으로 발음해요

음절과 글자 조립

Үе — үсгээ дөрвөлжин нүдэнд угсарна

한글은 자음과 모음을 왼쪽→오른쪽, 위→아래로 **네모 블록** 안에 조립합니다. 블록 하나가 음절 하나입니다. 몽골어가 х-а-н처럼 글자를 한 줄로 늘어놓는 것과 달리, 한글은 같은 글자들을 네모 안에 쌓습니다: ㅎ+ㅏ+ㄴ = 한. 몽골어도 ма-хан, о-рон처럼 음절 단위로 또박또박 끊어 읽는 언어라, «음절 감각»은 이미 충분합니다.

Хангыл нь гийгүүлэгч, эгшгээ **дөрвөлжин нүдэн** дотор зүүнээс баруун, дээрээс доош угсарна — нэг нүд = нэг үе. Үсгээ х-а-н гэж нэг мөрөнд цувуулж бичдэг монгол бичлэгээс ялгаатай нь, хангыл мөн тэр үсгүүдээ нүдэн дотор овоолно: ㅎ+ㅏ+ㄴ = 한. Гэхдээ монгол хэл ч ма-хан, о-рон гэж үе үеэр тод хэлдэг хэл учраас «үеийн мэдрэмж» танд хангалттай бий.

두 가지 기본 배열 Хоёр үндсэн байршил

① 세로 모음은 오른쪽에
босоо эгшиг — баруун талд — 자음 + ㅏ ㅓ ㅣ ㅐ ㅔ··· → 가 너 미

② 가로 모음은 아래에
хэвтээ эгшиг — доор нь — 자음 + ㅗㅜㅡㅛㅠ → 고 무 크

나 = ㄴ + ㅏ
би — 자음 왼쪽, 모음 오른쪽

무 = ㅁ + ㅜ
лууван — 자음 위, 모음 아래

받침이 있는 음절 Дэвсгэртэй үе

첫소리 자음 + 모음 + 받침 (아래) = 한 · 밥 · 물

한 = ㅎ+ㅏ+ㄴ
хан — 아래에 놓인 ㄴ이 받침

밥 = ㅂ+ㅏ+ㅂ
будаа (хоол)

꽃 = ㄲ+ㅗ+ㅊ
цэцэг

핵심 · 모음만으로 시작하는 음절에는 ㅇ

모음으로 시작하는 소리는 소리 없는 ㅇ을 첫 자리에 채워 씁니다: 아 = ㅇ+ㅏ, 우유 = ㅇ+ㅜ, ㅇ+ㅠ. 몽골어 «аав», «орон»처럼 모음 글자로 시작하는 표기가 한글에서는 불가능합니다 — 블록의 첫 자리를 ㅇ이 «자리 지킴이»로 채웁니다.

Эгшгээр эхлэх үеийн эхний байрыг дуугүй ㅇ-ээр заавал дүүргэнэ: 아 = ㅇ+ㅏ. «Аав», «орон» шиг эгшиг үсгээр шууд эхлэх бичлэг хангылд боломжгүй — эхний байрыг ㅇ «байр сахигч» болж эзэлнэ.

TIP · 이름을 한글로

Бат → 바트 = ㅂ+ㅏ, ㅌ+ㅡ · Сараа → 사라 · Улаанбаатар → 울란바토르. 자기 이름을 블록으로 나눠 써 보세요 — 조립 원리가 한 번에 익혀집니다.

Нэрээ хангылаар бичиж үзээрэй: Бат → 바트, Сараа → 사라, Улаанбаатар → 울란바토르. Нэрээ нүд нүдээр задлаад бичихэд угсрах зарчим нэг мөсөн ойлгогдоно.

연습 문제 3 · Дасгал 3

글자를 조립하거나 분해하세요. · Үсгийг угсрах буюу задлаарай.

1. 조립하세요: ㅂ+ㅏ+ㅁ = ________ · ㅁ+ㅜ+ㄹ = ________ · ㄲ+ㅗ+ㅊ = ________ · ㅅ+ㅏ+ㄴ = ________

2. 분해하세요: 형 = ________ · 빵 = ________ · 책 = ________ · 귤 = ________

3. 각 글자의 구조를 고르세요(① 자음+세로 모음 ② 자음+가로 모음 ③ 받침 있음 ④ ㅇ 시작): 오 · 손 · 개 · 잎 · 나

4. 「아」를 쓸 때 ㅇ이 필요한 이유를 설명하세요. ________

5. 자기 이름을 한글 블록으로 써 보세요: ________

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 「학」의 구조는? ⓐ 자음+모음 ⓑ 자음+모음+받침

② 모음이 자음 아래에 오는 글자는? ⓐ 노 ⓑ 니 ⓒ 나

③ 조립하세요: ㅇ+ㅗ+ㅅ = ________

④ 바트의 「바」에서 모음은? ________

⑤ 틀린 설명은? ⓐ 한 블록 = 한 음절 ⓑ ㅇ은 항상 소리가 있다

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

6. 원고지 칸에 블록으로 조립해 쓰세요. Дөрвөлжинд угсарч, нүднүүдэд бичээрэй.

한국 ☐☐ 사람 ☐☐ 바나나 ☐☐☐

7. 몽골어를 한글로 전사해 쓰세요: Баярлалаа → ________ · Улаанбаатар → ________ · Бат → ________

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 자음+모음+받침을 네모 안에 쌓아 쓸 수 있어요 ☐ 내 이름을 한글로 쓸 수 있어요

받침과 발음 규칙

Дэвсгэр үсэг — «ном·мал·сан» гэдэг төгсгөлийн авиа: та насаараа хэлж ирсэн!

대표음 7개 7 төлөөлөгч төгсгөлийн авиа

받침은 음절 아래에 오는 자음으로, 모음 없이 닫는 소리입니다. 좋은 소식: 몽골어의 끝소리 -г·-н·-д·-л·-м·-н[ŋ]이 바로 이 일곱 소리 집안입니다 — 그것도 **터뜨리지 않는 발음까지 똑같이!** «таг»의 г, «сан»의 н, «зад»의 д, «мал»의 л을 내는 그대로 받침을 읽으면 됩니다. 받침 자리에서는 어떤 자음이 와도 소리가 7개 중 하나로 정리됩니다.

Дэвсгэр үсэг бол үеийн доод талд байрлаж, эгшиггүйгээр хаадаг гийгүүлэгч. Сайхан мэдээ: монгол үгсийн төгсгөлийн -г(таг)·-н(сан)·-д(зад)·-л(мал)·-м(ном)·-н[ŋ](хан)·-р зэрэг хаалттай төгсгөлүүд яг энэ долоон авиатай ижил гэр бүл — тэгээд **мөн адил тэсрэлтгүй хаагдана!** «Ном»-ын м, «мал»-ын л шиг л дэвсгэрээ хааж уншаарай. Дэвсгэр байрлалд ямар ч гийгүүлэгч

대표음	ㄱ	ㄴ	ㄷ	ㄹ	ㅁ	ㅂ	ㅇ
소리	-г (таг)	-н (сан)	-д (зад)	-л (мал)	-м (ном)	-п (шинэ!)	-н[ŋ] (хан)
이 소리가 되는 받침	ㄱ ㅋ ㄲ	ㄴ	ㄷ ㅌ ㅅ ㅆ ㅈ ㅊ ㅎ	ㄹ	ㅁ	ㅂ ㅍ	ㅇ
예	부엌 [부억]	산	꽃 [꼳] · 옷 [옫]	물	밤	잎 [입]	강

핵심 · 받침 일곱 소리가 거의 다 모어에 있습니다 — ㄹ까지!

«ном·мал·сан»의 끝소리를 몽골어는 원래 터뜨리지 않고 닫습니다 — 한국어 받침과 **완전히 같은 방식**입니다. 게다가 다른 언어 화자들이 새로 배워야 하는 받침 ㄹ(-л)조차 «мал·гал·дал»에 이미 있습니다! 새로 챙길 것은 -ㅂ 받침 정도인 드문 출발선입니다. 남은 주의점은 하나 — ㅅ·ㅈ·ㅊ·ㅎ 받침이 전부 [ㄷ = д]가 된다는 것: 꽃 [꼳], 옷 [옫].

Монгол хэл ч «ном·мал·сан» гэдэг төгсгөлөө тэсрэлтгүй, зөөлөн хааж хэлдэг — **дэвсгэр уншихтай яг адил зарчим**. Бусад хэлтнүүдийн тусгайлан сурдаг ㄹ(-л) дэвсгэр ч «мал·гал·дал»-д аль хэдийн бий! Энэ бол ховор гараа: долоон авиаг ихэнх нь бэлэн. Ганц тэмдэглэл: дэвсгэрийн ㅅ·ㅈ·ㅊ·ㅎ бүгд

겹받침 Давхар дэвсгэр

받침 자리에 자음 두 개가 겹쳐 오기도 합니다. 원칙: 대부분 **왼쪽**을 읽고, ㄺ·ㄻ·ㄿ 세 개만 **오른쪽**을 읽습니다.

Заримдаа дэвсгэрийн байранд хоёр гийгүүлэгч зэрэгцэнэ. Дүрэм: ерөнхийдөө **зүүн** талыг нь уншина; зөвхөн ㄺ·ㄻ·ㄿ гурав **баруун** талаа уншина.

앉다 [안따]
суух — ㄵ → 왼쪽 ㄴ

없다 [업따]
байхгүй — ㅄ → 왼쪽 ㅂ

닭 [닥]
тахиа — ㄺ → 오른쪽 ㄱ

연음 — 받침이 건너갑니다 Залгаж унших — дэвсгэр дараагийн үе рүү шилжинэ

받침 + ㅇ(모음) → 받침이 다음 음절 첫소리로

옷이 [오시]
хувцас + 이 — ㅅ이 위로 건너감

책을 [채글]
ном + 을

밥이 [바비]
будаа (хоол) + 이

TIP · 조사가 붙을 때마다 일어납니다

«ном авав»를 빨리 말하면 «но-ма-вав»처럼 이어지듯, 한국어는 받침 뒤에 모음 조사가 오면 반드시 이어 읽습니다. 조사(6과)가 모음으로 시작할 때 항상 일어나므로, 연음은 문법 공부의 필수 준비입니다.

«Ном авав»-ыг хурдан хэлэхэд «но-ма-вав» шиг нийлдэгтэй адил, солонгос хэлэнд эгшгээр эхэлсэн нөхцөл дэвсгэрийн ард ирвэл заавал залгаж уншина. Нөхцөл (Хичээл 6) ихэвчлэн эгшгээр эхэлдэг тул залгаж унших нь дүрэм сурахын заавал бэлтгэл юм.

다섯 가지 소리 변화 Авиа хувирлын 5 дүрэм

규칙	내용	예
비음화	ㄱ·ㄷ·ㅂ + ㄴ/ㅁ → ㅇ·ㄴ·ㅁ хамрын авиа болно	합니다 [함니다] · 국물 [궁물]
유음화	ㄴ + ㄹ → [ㄹㄹ] н → л	설날 [설랄] · 연락 [열락]
경음화	받침 ㄱ·ㄷ·ㅂ 뒤 예사소리 → 된소리 чангарна	식당 [식땅] · 학교 [학꾜]
격음화	ㅎ + ㄱ·ㄷ·ㅈ → ㅋ·ㅌ·ㅊ түрэх авиа болно	축하 [추카] · 좋다 [조타]
구개음화	받침 ㄷ·ㅌ + 이 → [지]·[치] зөөлөрч ж/ч болно	같이 [가치] · 굳이 [구지]

연습 문제 4 · Дасгал 4

발음을 쓰세요. · Дуудлагыг [ ] дотор бичээрэй.

1. 옷이 → [__________] **2.** 책을 → [__________] **3.** 갑니다 → [__________] **4.** 식당 → [__________]

5. 꽃 → [__________] **6.** 잎 → [__________] **7.** 부엌 → [__________] **8.** 닭 → [__________]

9. 없다 → [__________] **10.** 축하해요 → [__________]

11. 「국물 [궁물]」에 적용된 규칙은? ⓐ 경음화 ⓑ 비음화 ⓒ 격음화

12. 오른쪽을 읽는 겹받침 3개를 쓰세요: __________

13. 같이 → [__________] **14.** 설날 → [__________]

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① [옫]으로 소리 나는 것은? ⓐ 옷 ⓑ 온 ⓒ 올

② 연음이 일어나는 것은? ⓐ 옷과 ⓑ 옷이 ⓒ 옷도

③ 「좋다」의 발음은? ⓐ [조타] ⓑ [졷다]

④ 「학교 [학꾜]」에 적용된 규칙은? __________

⑤ 발음을 쓰세요: 연락 → [__________]

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

15. 받침을 더해 쓰세요: 가+ㅇ = ☐ · 마+ㄹ = ☐ · 바+ㅂ = ☐ · 소+ㄴ = ☐

16. 두 번씩 쓰고 발음을 [ ]에 쓰세요: 꽃 ☐☐ [______] · 닭 ☐☐ [______] · 없다 [______]

할 수 있어요 Би чадна: ☐ ном·мал처럼 받침을 닫을 수 있어요 ☐ 연음으로 이어 읽을 수 있어요

복습 마당 ① · 1~4과 Давтлага · Хичээл 1–4

한글과 소리를 한 번에 점검하세요. 정답은 부록 C. · Хангыл ба авиагаа нэг мөр шалгаарай. Хариу нь Хавсралт C-д.

1. 조립하세요: ㅎ+ㅏ+ㄴ = ________ · ㄲ+ㅗ+ㅊ = ________

2. 전사하세요: Дархан → ________

3. 발음을 쓰세요: 옷이 → [________] · 학교 → [________]

4. охин 뜻의 단어에 ◯: 달 · 탈 · 딸

5. 몽골어 ы처럼 발음하는 모음은? ________

6. 닭 → [________] — 어느 쪽을 읽습니까?

7. 「친구의」에서 의의 발음은? ________

8. 자기 이름을 다시 한번 쓰세요: ________________

제 2 부 · 2-р хэсэг

단어와 문법의 뼈대

Үг ба дүрмийн араг яс

글자를 읽게 되었으니 이제 문법의 골격을 세울 차례입니다. 단어의 아홉 가지 종류를 나누고, 한국어 문법의 심장인 조사를 배우고, 문장이 조립되는 순서를 익힙니다. 미리 알아 둘 것: 여기서부터 몽골어와 가장 크게 닮아 갑니다 — 한국어는 조사를 명사 **뒤**에 둡니다. 몽골어의 -д · -аас · -ыг처럼 명사 뒤에 붙고, 꾸미는 말도 몽골어처럼 명사 앞에 옵니다. «어순이 같은 언어»라는 든든한 출발선입니다.

Үсэг уншдаг боллоо — одоо дүрмийн араг ясаа босгох цаг. Үгийн есөн аймаг, солонгос дүрмийн зүрх болсон нөхцөл, өгүүлбэр угсрагдах дарааллыг үзнэ. Урьдчилан хэлэхэд: яг эндээс солонгос хэл монгол хэлтэй **хамгийн ихээр төстэй** болж эхэлнэ — нөхцөл нэр үгийн

품사

Үгийн 9 аймаг

단어는 문장에서 하는 일에 따라 아홉 갈래로 나뉩니다. 이름을 외우기보다, 각 갈래가 «무슨 일을 하는지»를 파악하세요.

Үг өгүүлбэрт гүйцэтгэх үүргээрээ есөн аймагт хуваагдана. Нэрийг нь цээжлэх гэж бүү зов — аймаг бүр «ямар ажил хийдгийг» нь ойлгоорой.

품사	하는 일	예
명사 нэр үг	사람·사물·장소의 이름	학생 оюутан/сурагч · 물 ус · 서울 Сөүл
대명사 төлөөний үг	이름을 대신함	나 би (дотно) · 저 би (даруу, эелдэг) · 우리 бид/манайх · 이것 энэ
수사 тооны нэр	수·순서	하나 нэг · 둘 хоёр · 첫째 нэгдүгээр
동사 үйл үг — хувилна	움직임 — 활용함	가다 явах · 먹다 идэх · 자다 унтах
형용사 тэмдэг нэр (хувилна!)	상태·성질 — 활용함	크다 том · 예쁘다 хөөрхөн · 좋다 сайн
관형사 тодотгол үг — нэр үгийн ӨМНӨ	명사를 꾸밈 — 활용 안 함	새 шинэ · 이 энэ · 두 хоёр (개)
부사 дайвар үг	동사·형용사를 꾸밈	빨리 хурдан · 아주 маш · 잘 сайн (сайнаар)
조사 нөхцөл — АРД нь залгагдана	명사 뒤에 붙어 역할 표시	이/가 · 을/를 · 에
감탄사 аялга үг	감정·부름	와! өө! · 네 тийм · 아니요 үгүй

핵심 · 한국어 형용사는 동사처럼 활용합니다 — «Цаг агаар сайхан» 감각

몽골어가 계사 없이 «Цаг агаар сайхан»이라고 하듯, 한국어 형용사도 그 자체로 서술어가 됩니다: 날씨가 좋아요 = Цаг агаар сайхан. 다른 점은 하나 — 한국어 형용사는 동사처럼 어미가 붙어 시제까지 표현합니다(예쁘다 → 예뻐요 → 예뻤어요 = хөөрхөн → хөөрхөн → хөөрхөн байсан).

Монголоор «Цаг агаар сайхан» гэж холбоос үггүй хэлдэг шиг, солонгос тэмдэг нэр ч өөрөө шууд өгүүлэхүүн болно: 날씨가 좋아요 = «Цаг агаар сайхан». Ялгаа нь ганц — солонгос тэмдэг нэр үйл үг шиг нөхцөл авч, цагаа хүртэл өөрөө илэрхийлнэ (예쁘다 → 예뻐요 → 예뻤어요 «хөөрхөн байсан»).

핵심 · 꾸미는 말이 명사 «앞»에 옵니다 — «шинэ ном»과 같은 순서!

몽골어는 шинэ **ном**(수식어+명사), 한국어도 **새** 책(수식어+명사)입니다 — 순서가 그대로입니다. **монгол** хүн → **몽골** 사람, **халуун** кофе → **뜨거운** 커피, **миний** гэр → **나의** 집. 관형사·형용사 수식·소유까지 전부 같은 방향입니다. 이 유리함 덕분에 제2부의 절반은 끝난 셈입니다.

Монгол: «шинэ ном» (тодотгол + нэр үг); Солонгос: 새 책 (тодотгол + нэр үг) — дараалал яг адил! «монгол хүн» → 몽골 사람, «халуун кофе» → 뜨거운 커피, «миний гэр» → 나의 집. Тодотгол, тэмдэг нэр, эзэмшил — бүгд танил дарааллаараа. Энэ давуу тал дээрээ тулбал 2-р хэсгийн тал нь бэлэн.

연습 문제 5 · Дасгал 5

밑줄 친 단어의 품사를 쓰세요. · Доогуур зурсан үгийн аймгийг тодорхойлоорой.

1. 학생이 공부해요. → ________ **2.** 학생이 공부해요. → ________

3. 학생이 공부해요. → ________ **4.** 빨리 가요. → ________

5. 새 옷을 샀어요. → ________ **6.** 날씨가 좋아요. → ________

7. 와, 정말 맛있어요! → ________ **8.** 우리는 친구예요. → ________

9. 사과 하나 주세요. → ________

10. ◯×: 「예쁘다」는 동사이다. ( ) — 이유도 쓰세요.

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 활용하는 품사 두 가지는? ________

② 「아주」의 품사는? ⓐ 부사 ⓑ 관형사

③ 「이것」의 품사는? ________

④ «шинэ ном»을 한국어 순서로 쓰면? ⓐ 책 새 ⓑ 새 책

⑤ ◯×: 조사는 명사 앞에 붙는다. ( )

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

11. 알맞은 것을 골라 쓰세요: (좋은 / 좋아요) 날씨 → ________ · 날씨가 (좋은 / 좋아요) → ________

12. 형용사 하나를 골라 문장을 만들어 쓰세요: ____________________

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 형용사가 그대로 서술어가 됨을 압니다(«сайхан») ☐ 꾸미는 말을 몽골어처럼 명사 앞에 둘 수 있어요

이

조사 I — 격 조사

Нөхцөл — монголын тийн ялгал шиг нэр үгийн АРД залгагдана!

조사는 명사 **뒤에** 붙어 그 명사의 역할을 표시합니다. 몽골어의 -д·-аас·-ыг·-тай·-аар가 하는 일과 같고, 위치까지 같습니다: сургууль-**д** → 학교**에서**. «몽골어 격어미와 같은 자리»라고 기억하고, 명사에 붙여서 한 덩어리로 읽으세요.

Нөхцөл нэр үгийн **АРД** залгагдаж, тухайн нэр үгийн үүргийг тэмдэглэнэ — монголын «-д·-аас·-ыг·-тай·-ын» тийн ялгалын нөхцөлтэй яг нэг ажил, яг нэг байрлал: сургууль-**д** → 학교**에서**. «Нэр үгээ түрүүлж хэлээд, тэмдгээ ард нь» гэдэг таны төрөлх дэг — нэр үгтэйгээ нийлүүлж уншаарай.

조사	역할	예문
이 / 가 **өгүүлэгдэхүүний тэмдэг**	주어 표시 — 받침◯ 이, 받침✕ 가	동생**이** 자요. Дүү (минь) унтаж байна. 비**가** 와요. Бороо орж байна.
을 / 를 **тусагдахууны тэмдэг (-ыг/-ийг)**	목적어 표시 — 받침◯ 을, 받침✕ 를	밥**을** 먹어요. Би будаа (хоол) иднэ. 커피**를** 마셔요. Би кофе ууна.
의 **эзэмшлийн тэмдэг — дараалал адил!**	소유 — A의 B = A-ын B(같은 순서)	친구**의** 책 найзын ном — найз+의+ном: эзэмшигч нь ӨМНӨ — монголтой яг адил!
에 **= -д/-т (байрлал) · руу · -д (цагт)**	장소(존재·목적지)·시간	학교**에** 가요. Би сургууль руу явна. 세 시**에** 만나요. 3 цагт уулзана.
에서 **= -д (үйл өрнөх газар) · -аас**	동작이 일어나는 장소 · 출발점	도서관**에서** 공부해요. Би номын санд хичээлээ хийдэг. 몽골**에서** 왔어요. Би Монголоос ирсэн.
에게/한테 **= -д (хүнд)**	받는 사람	친구**에게** 선물을 줘요. Би найздаа бэлэг өгсөн.
(으)로 **= -аар (хэрэгсэл) · зүг рүү**	수단·방향 — 받침◯ 으로, 받침✕·ㄹ 로	버스**로** 가요. Би автобусаар явна. · 손**으로** 써요. Гараар бичнэ.
와/과 · 하고 **= ба · -тай/-той**	«그리고·함께» — 받침✕ 와, 받침◯ 과	빵**과** 우유 талх ба сүү · 친구**하고** 놀아요. Би найзтайгаа тоглоно.
보다 **= -аас (харьцуулал)**	비교 — 명사 뒤에 붙습니다	동생**보다** 커요. Дүүгээс өндөр — «дүү+보다» түрүүлж, дараа нь «өндөр»: монголын «-аас» яг мөн
아 / 야 **нэрээр дуудах (дотно)**	부름 — 받침◯ 아, 받침✕ 야 (반말)	민수**야**! · 수잔**아**! ≈ «Минсү ээ!» (дотно дуудлага)

핵심 · 받침 유무로 짝을 고릅니다 — -лаа·-лээ·-лоо·-лөө의 감각으로!

많은 조사가 두 형태를 가집니다: 받침 **있으면** 이·을·과·으로·아, 받침 **없으면** 가·를·와·로·야. 낯설게 들리겠지만 여러분은 이미 이 원리를 씁니다 — 모음조화에 따라 яв**лаа**·ир**лээ**·ор**лоо**로 어미가 갈리듯, 한국어 조사는 앞 명사의 받침에 따라 짝이 갈립니다. «소리에 맞춰 형태 고르기»는 몽골어 문법의 일상입니다! 그리고 연음(4과) 덕분에 받침 + 모음 조사는 자연스럽게 이어집니다: 책을 [채글]. 조사는 항상 명사에 **붙여** 쓰고 붙여 읽습니다.

Олон нөхцөл хоёр хэлбэртэй: дэвсгэртэй бол → 이·을·과·으로, дэвсгэргүй бол → 가·를·와·로. Сонин санагдаж байна уу? Та энэ зарчмыг өдөр бүр хэрэглэдэг — яв**лаа**·ир**лээ**·ор**лоо**·өг**лөө** гэж эгшиг зохицлоор нөхцөлөө сонгодог шиг, солонгос нөхцөл өмнөх үгийнхээ дэвсгэрээр хэлбэрээ сонгоно. «Авиандаа тааруулж хэлбэрээ сонгох» бол таны төрөлх зуршил!

주의 · 몽골어와 견줄 세 지점

① **위치가 같음**: 몽골어 격어미도, 한국어 조사도 명사 뒤 — «명사부터 말하고 표지는 나중에». ② **소유도 순서가 같음**: миний гэр → **나의** 집, найзын ном → **친구의** 책(소유자가 앞!). ③ **에 ≠ 에서** — 몽골어 -д 하나가 하던 두 일을 나눠 맡습니다: 존재·목적지는 **에**, 동작의 장소는 **에서**입니다: 학교**에** 있어요(сургуульд байна) / 학교**에서** 공부해요(сургуульд сурдаг).

Гурван анхаарах зүйл: ① **хос хэлбэр**: 이/가·을/를 зэрэг нь өмнөх үгийн дэвсгэрээр шалгарна — монголын эгшиг зохицолтой ижил зарчим тул амархан. ② **эзэмшлийн дараалал танил**: «миний гэр» → 나의 집, «найзын ном» → 친구의 책 (эзэмшигч өмнө — монголтой адил!). ③ Монголын -д/-т нэг нөхцөл хоёр ажил хийдэг бол солонгос 에 ба 에서 хоёр салдаг — байрлал/очих газар = 에, үйл өрнөх газар = 에서:

연습 문제 6 · Дасгал 6

알맞은 조사를 넣으세요. · Зөв нөхцөлөөр нөхөөрэй.

1. 동생(________) 우유(________) 마셔요. Дүү минь сүү ууна.

2. 선생님(________) 책(________) 읽으세요. Багш ном уншиж байна. (хүндэтгэл: 께서)

3. 한국(________) 살아요. 회사(________) 일해요.

4. 저는 나중에 선생님(________) 되고 싶어요. 되다 앞은 이/가!

5. 지하철(________) 가요. 연필(________) 써요. 손(________) 먹어요.

6. 친구(________) 편지를 받았어요. найзААСАА захидал авах

7. 부모님(________) 드려요. 높임의 «-д (хүнд)» = 께

8. 일곱 시(________) 일어나요.

9. 다음 중 「에」를 붙이지 않는 말 두 개는? 아침 · 오늘 · 저녁 · 내일

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 동생(이 / 가) 와요.

② 몽골(에 / 에서) 왔어요.

③ 세 시(에 / 에서) 만나요.

④ 버스(로 / 으로) 가요.

⑤ «миний гэр»를 한국어로: (집의 나 / 나의 집)

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

10. 틀린 곳을 고쳐 쓰세요: 저는 물 마셔요 → ________________ · 학교에서 있어요 → ________________

11. 번역해 쓰세요: «Би автобусаар сургууль руу явна.» → ________________________

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 조사를 명사 뒤에 붙일 수 있어요 ☐ 에(존재·목적지)와 에서(동작 장소)를 구별해요

조사 II — 보조사와 접속 조사

도=бас · 만=зөвхөн · 부터~까지=-аас~хүртэл — мөн 은/는 «би бол…»

은/는 — 화제와 대조 Сэдэв ба зэрэгцүүлэл — «бол»-ын мэдрэмж

은/는(받침◯ 은, 받침× 는)은 «지금부터 이것에 대해 말하겠다»라는 화제 표시이거나, 다른 것과의 대조입니다. 몽골어 «Би **бол** оюутан»의 бол이 주는 «지금 이 얘기» 느낌과 통합니다: 저는 = би бол.

은/는 нь «одоо энэ тухай ярья» гэсэн сэдэв заах буюу өөр зүйлтэй зэрэгцүүлэх тэмдэг. Монголын «Би бол оюутан» гэдгийн «бол»-той мэдрэмж нь ойр: 저는 ≈ «би бол…». (Дэвсгэртэй — 은, дэвсгэргүй — 는.)

저는 몽골 사람이에요.
Би (бол) монгол хүн. — өөрийгөө сэдэв болгож байна

사과는 좋아해요. 바나나는 안 좋아해요.
Алим бол идье, гадил бол идэхгүй. — зэрэгцүүлэл

핵심 · 이/가 vs 은/는

«누가?»에 대한 **새 정보**는 이/가, 이미 아는 **화제**는 은/는. 옛날이야기 공식: 옛날에 호랑이**가** 살았어요(첫 등장). 그 호랑이**는** …(그다음부터).

«Хэн?» гэдэгт хариулах шинэ мэдээлэл → 이/가; аль хэдийн танил болсон сэдэв → 은/는. Үлгэрийн томьёо: «Эрт урьд цагт нэгэн бар байжээ» — 호랑이가 (анх гарч ирэхэд), дараа нь «Тэр бар…» — 호랑이는.

뜻을 더하는 보조사 Утга нэмэх нөхцөлүүд

보조사	뜻	예문
도 = бас (гэхдээ нэр үгэндээ залгагдана!)	«~도 역시»	저**도** 학생이에요. Би бас оюутан.
만 = зөвхөн …	«오직»	물**만** 마셔요. Би зөвхөн ус ууна.
밖에 = -аас өөр (+ үгүйсгэл)	«~ 외에는 없다» — 항상 부정과 함께	천 원**밖에** 없어요. Надад 1000 вон л байна. (үгчилбэл: 1000 воноос өөр байхгүй)
부터 ~ 까지 = -аас ~ хүртэл	시작 ~ 끝 — 뜻 대응 정확, 위치 만 뒤!	9시**부터** 6시**까지** 일해요. 9 цагаас 6 цаг хүртэл ажилладаг.
마다 = бүр	«각각, 매~»	날**마다** 운동해요. Би өдөр бүр дасгал хийдэг.
(이)나 = юмуу · тэр чинээ	선택 · «~씩이나»	커피**나** 차 кофе юмуу цай
쯤 = орчим/шахам	대략	세 시**쯤** 만나요. 3 цаг орчимд уулзана.
마저 · 조차 = хүртэл (бүр … ч)	«기대 밖의 것까지»	너**마저**! Бүр чи ч гэсэн!

주의 · 은/는·도·만이 오면 이/가·을/를은 물러납니다

같은 명사에 격 조사와 보조사를 겹쳐 쓰지 않습니다: 저는이 ×, 물을만 ×. 저는 물만 마셔요 — 보조사가 격 조사 자리를 대신합니다. 그리고 도는 몽골어 «бас»처럼 자유롭게 옮겨 두지 말고 반드시 **해당 명사 바로 뒤**에 붙입니다: Би **бас** оюутан → 저**도** 학생이에요.

Нэг нэр үгэнд хоёр нөхцөл бүү давхарла: 저는이 ×. 은/는·도·만 ирэхэд 이/가·을/를 ухарна: 저는 물만 마셔요. Мөн 도 нь монголын «бас» шиг чөлөөтэй нүүдэггүй — заавал **нэр үгийнхээ яг ард** залгагдана: «Би бас оюутан» → 저도 학생이에요.

연습 문제 7 · Дасгал 7

알맞은 조사를 고르세요. · Зөв нөхцөлийг сонгох буюу нөхөөрэй.

1. A: 누가 왔어요? B: 민수(가 / 는) 왔어요.

2. 처음 만난 사람에게: 저(가 / 는) 사라예요.

3. 사과(가 / 는) 좋아하지만 바나나(가 / 는) 안 좋아해요.

4. 옛날에 호랑이(________) 살았어요. 그 호랑이(________) 배가 고팠어요.

5. 저(________) 학생이에요. би бас 주말(________) 쉬어요. зөвхөн амралтын өдөр

6. 아침 9시(________) 저녁 6시(________) 일해요.

7. 지갑에 천 원(________) 없어요.

8. 빵(________) 우유를 샀어요. талх ба сүү — ярианы «ба»

9. 커피(________) 주세요. кофе ч юм уу 일요일(________) 교회에 가요. ням гараг бүр

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 「밖에」 뒤에 올 수 있는 것은? ⓐ 있어요 ⓑ 없어요

② «бас» 뜻: 저(는 / 도) 학생이에요.

③ «орчим»: 세 시(쯤 / 마다) 만나요.

④ 은/는·도·만이 오면 물러나는 조사 두 쌍은? ________

⑤ 완성하세요: 월요일(________) 금요일(________) 일해요.

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

10. 만과 마다를 넣어 자신에 대한 문장을 하나씩 쓰세요: ____________________ / ____________________

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 은/는으로 화제를 세울 수 있어요(«бол» 감각) ☐ 도를 해당 명사 바로 뒤에 붙여요

문장 성분과 어순

Үгийн дараалал — үйл үг ЭЦЭСТ: монголтой яг адил, танд бэлэн уул!

핵심 · 몽골어와 똑같은 S-O-V — 이미 아는 어순입니다

몽골어는 Би будаа **иднэ**(S-O-V), 한국어도 저는 밥을 **먹어요**(S-O-V)입니다 — 동사가 문장 **맨 끝**에 오는 습관이 이미 몸에 배어 있습니다. «누가 – 무엇을 – 어떻게 한다»라는 모어의 사고 순서를 그대로 쓰세요. 조사가 역할을 표시해 주기 때문에 목적어를 먼저 말해도 헷갈리지 않습니다. 꾸미는 말이 명사 앞에 오는 것(5과)까지 몽골어와 같으니, 다른 언어 화자들의 최대 난관이 여러분에게는 내리막입니다.

Монгол: «Би будаа **иднэ**» (S-O-V); Солонгос: 저는 밥을 **먹어요** (S-O-V) — үйл үг **өгүүлбэрийн эцэст**: дараалал яг адил! «Хэн — юуг — яав» гэж боддог таны төрөлх сэтгэлгээ шууд ажиллана. Нөхцөл үгийг тэмдэглэдэг тул тусгагдахуунаа түрүүлж хэлээд ч андуурахгүй. Бусад хэлтнүүдийн хамгийн том уулыг та төрөлхөөсөө давчихсан.

문장 성분 Өгүүлбэрийн гишүүд

성분	표시	예
주어 өгүүлэгдэхүүн	이/가 (은/는)	**동생이** 자요. Дүү минь унтаж байна.
목적어 тусгагдахуун	을/를	동생이 **빵을** 먹어요. Дүү минь талх иднэ.
서술어 өгүүлэхүүн — эцэст	문장 맨 끝	동생이 빵을 **먹어요**.
부사어 байц (нөхцөл байдал)	에/에서/(으)로 …	동생이 **부엌에서** 빵을 먹어요. гал тогоонд
관형어 тодотгол — нэр үгийн ӨМНӨ	명사 앞	**새** 빵 · **친구의** 빵

조사 덕분에 순서가 자유롭습니다 Нөхцөлийн ачаар дараалал солигдож болно

몽골어에서도 격어미가 역할을 들고 다녀 순서가 비교적 자유롭듯, 한국어도 조사가 역할을 들고 다니므로 순서를 바꿔도 뜻이 같습니다 — 단, 서술어는 항상 맨 끝입니다.

Монгол хэлэнд ч тийн ялгал үүргээ авч явдаг тул үгийн байр тодорхой хэмжээнд чөлөөтэй — солонгос яг мөн зарчимтай: нөхцөл нэр үгтэйгээ хамт «үүргээ авч» нүүдэг тул дараалал өөрчлөгдсөн ч утга хэвээрээ. Ганц хатуу хууль: өгүүлэхүүн үргэлж эцэст.

동생이 빵을 먹어요. = 빵을 동생이 먹어요.
Талхыг бол дүү минь иднэ — утга хэвээрээ, нөхцөл үүргээ хамгаална

~~동생이 먹어요 빵을.~~ ✕
үйл үгийг өгүүлбэрийн эцсээс салгаж болохгүй

TIP · 자주 쓰는 확장 순서

「누가 – 언제 – 어디서 – 무엇을 – 어떻게 – 서술어」: 저는 아침에 도서관에서 한국어를 열심히 공부해요 = Би өглөө номын санд солонгос хэлийг хичээнгүйлэн сурдаг — 성분은 같고 배열만 다릅니다. 나란히 두고 비교해 보세요.

«Хэн — хэзээ — хаана — юуг — яаж — өгүүлэхүүн» гэсэн бүрэн дараалал: 저는 아침에 도서관에서 한국어를 열심히 공부해요 = «Би өглөө номын санд солонгос хэлийг хичээнгүйлэн сурдаг» — гишүүн бүр монголтой яг нэг байрандаа!

연습 문제 8 · Дасгал 8

순서를 바로잡거나 분석하세요. · Өгүүлбэрийг дахин эрэмбэлэх буюу задлан шинжлээрэй.

1. 배열하세요: 마셔요 / 아버지가 / 커피를 → ________

2. 배열하세요: 줬어요 / 저는 / 선물을 / 친구에게 → ________

3. 성분을 표시하세요: 동생이 학교에서 한국어를 배워요.

4. 어느 단어가 반드시 맨 끝에 와야 합니까? ⓐ 동생이 ⓑ 한국어를 ⓒ 배워요

5. 꾸며 보세요: (예뻐요 / 예쁜) 꽃을 샀어요.

6. 번역하세요: «Би номын санд ном уншдаг.» → ________

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 맞는 어순은? ⓐ 저는 먹어요 밥을 ⓑ 저는 밥을 먹어요

② 한국어에서 순서를 바꿔도 뜻이 유지되는 이유는? ________

③ 배열하세요: 마셔요 / 커피를 / 아침에 / 저는 → ____________________

④ 한국어에서 유일하게 자리가 고정된 성분은? ________

⑤ ○×: 관형어는 명사 뒤에 온다. ( )

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

7. 사다리를 채워 쓰세요: 가요 → 학교에 가요 → ________ 학교에 가요 → 저는 ________ ________ 학교에 가요

8. 번역해 쓰세요: «Дүү минь гэртээ будаа (хоол) иднэ.» → ____________________

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 동사를 맨 끝까지 아껴 둘 수 있어요 ☐ 조사로 성분을 표시하며 순서를 바꿔요

복습 마당 ② · 5~8과 Давтлага · Хичээл 5–8

단어와 뼈대를 점검하세요. 정답은 부록 C. · Үг ба араг ясаа шалгаарай. Хариу нь Хавсралт C-д.

1. 품사를 쓰세요: 빨리(________) · 새(________)

2. 조사를 넣으세요: 친구(________) 선물(________) 줘요.

3. 고르세요: A: 누가 왔어요? B: 동생(이 / 은) 왔어요.

4. 배열하세요: 읽어요 / 책을 / 저는 → ____________________

5. 번역하세요: «Би кофенд дуртай.» → ____________________

6. 고쳐 쓰세요: 저는이 학생이에요 → ____________________

7. 부터~까지로 문장을 쓰세요: ____________________

8. ○×: 서술어는 문장 맨 앞에 온다. ( )

제 3 부 · 3-р хэсэг

문장 만들기

Өгүүлбэр зохиох

이제 뼈대에 살을 붙일 차례입니다. 동사를 활용해 현재·과거·미래를 말하고, 부정하고, 질문하고, 숫자를 세고, 높임말을 쓰고, 문장을 잇는 법을 배웁니다. 좋은 소식: 몽골어의 -сан·-ж байна·-на가 하던 일을 어미가 그대로 할 뿐, «시제를 어미로 표시하는» 발상은 모어 그대로입니다. 이 부가 끝나면 일상의 기본 문장을 자유롭게 만들 수 있습니다.

Одоо араг ясандаа мах нэмэх цаг. Үйл үгээ хувилгаж одоо·өнгөрсөн·ирээдүйг хэлж, үгүйсгэж, асууж, тоолж, хүндэтгэлийн хэл хэрэглэж, өгүүлбэр холбож сурна. Сайхан мэдээ: монголын -сан·-ж байна·-на нөхцөлүүдийн хийдэг ажлыг солонгос нөхцөл мөн адил хийнэ — «цагийг залгавараар тэмдэглэх» сэтгэлгээ танд төрөлхөөс бий. Энэ хэсэг дуусахад өдөр тутмын үндсэн өгүүлбэрийг чөлөөтэй зохиож чадна.

동사·형용사의 활용

Үйл үгийн хувилал — 아/어요 만드는 법

몽골어 동사가 «яв-» 어근에 -лаа · -сан · -на를 갈아 끼우듯, 한국어 동사는 **어미를 갈아 끼워** 말을 만듭니다. 사전에 실린 기본형은 모두 **-다**로 끝납니다: 가다, 먹다, 예쁘다. -다를 떼면 **어간**이 남고, 거기에 어미를 붙입니다 — яв-уул-сан처럼 «어근에 접사를 붙여 단어를 조립하는» 발상은 몽골어의 본령이니, 그대로 옮기면 됩니다.

Монгол үйл үг «яв-» язгуур дээрээ -лаа·-сан·-на залгадаг шиг, солонгос үйл үг ч **нөхцөлөө сольж** утгаа бүтээнэ. Толь бичгийн хэлбэр үргэлж **-다**-гаар төгсөнө: 가다, 먹다. -다-г салгавал **үндэс** үлдэж, дээр нь нөхцөл залгана — «язгуур + залгавар» гэдэг угсрах сэтгэлгээ таны төрөлх арга.

핵심 · 인칭·수 변화가 없습니다

주어가 누구든 형태가 하나입니다: 저도 **가요**, 너도 **가요**, 그분도 **가요**(높임은 15과에서). 몽골어 동사가 인칭과 무관한 것과 같습니다 — 달라지는 것은 «어미 갈아 끼우기» 하나뿐입니다.

Өгүүлэгдэхүүн нь хэн ч бай хэлбэр нэг: 저도 가요, 너도 가요, 그분도 가요 (хүндэтгэл нь Хичээл 15-д). «Би явна, чи явна, тэр явна» гэж биеэр хувирдаггүй монгол үйл үгтэй яг адил — өөрчлөгдөх нь «нөхцөл солих» ганцхан зүйл.

해요체 만들기 — 3단계 규칙 -요 хэлбэр үүсгэх 3 дүрэм

규칙	예
① 어간 모음이 ㅏ·ㅗ → -아요	가다 → 가**요** явах · 앉다 → 앉**아요** суух · 오다 → 와**요** ирэх
② 그 외 모음 → -어요	먹다 → 먹**어요** идэх · 읽다 → 읽**어요** унших · 배우다 → 배**워요** сурах
③ 하다 → 해요	공부하다 → 공부**해요** хичээл хийх · 일하다 → 일**해요** ажиллах

TIP · 모음조화의 감각으로

явлаа · ирлээ · орлоо · өглөөм에서 어간 모음에 따라 -лаа/-лээ/-лоо/-лөө를 고르듯, -아요/-어요도 어간 모음에 따라 짝을 고르는 규칙일 뿐입니다 — «소리 따라 형태 고르기»는 이미 여러분의 습관입니다.

Явлаа·ирлээ·орлоо·өглөө гэж эгшиг зохицлоор залгавараа сонгодог шиг, -아요/-어요 ч үндсийн эгшгээр хосоо сонгох дүрэм — «авиандаа тааруулж хэлбэр сонгох» таны төрөлх зуршил.

모음 축약 Эгшиг нийлэх

보다 → 봐요
харах — ㅗ+아 → ㅘ

주다 → 줘요
өгөх — ㅜ+어 → ㅝ

마시다 → 마셔요
уух — ㅣ+어 → ㅕ

보내다 → 보내요
илгээх — ㅐ+어 → ㅐ

만나다 → 만나요
уулзах — ㅏ+아 → ㅏ

서다 → 서요
зогсох — ㅓ+어 → ㅓ

격식체 -ㅂ니다/습니다 Албан ёсны хэлбэр

받침 × 어간 + -ㅂ니다 · 받침 ○ 어간 + -습니다

갑니다
явна (албан)

먹습니다
иднэ (албан)

공부합니다
сурна (албан)

이다 — 명사 문장의 서술어: 예요/이에요 = «бол/мөн» — гэхдээ заавал, бас нэр үгийн АРД!

«명사 + 이다»는 «Би оюутан» 같은 명사문입니다: 저는 학생**이에요**. 몽골어에서는 계사 없이 «Би оюутан»이라고 해도 되지만, 한국어 공손체에서는 이다를 **생략할 수 없습니다** — 그리고 위치는 명사 뒤(서술어는 맨 끝!). 해요체는 앞 명사의 받침에 따라 둘 중 하나를 고릅니다. 이 책에서 가장 많이 쓴 문형의 규칙입니다.

«Нэр үг + 이다» — «Би оюутан (мөн)» гэдэг шиг нэрлэсэн өгүүлбэр: 저는 학생이에요. Монголоор «Би оюутан» гэж холбоосгүй хэлж болдог ч, солонгос эелдэг хэлэнд 이다-г **орхиж болохгүй** — байрлал нь нэр үгийн ард (өгүүлэхүүн эцэст!). -요 хэлбэр нь нэр үгийн дэвсгэрээр хоёр хуваагдана

받침 × 명사 + 예요 · 받침 ○ 명사 + 이에요 · 격식 → 입니다

의사예요 (бол) эмч — 받침 ×	**학생이에요** (бол) оюутан — 받침 ○ · 발음 [학쌩이에요](경음화, 4과)	**이름이 뭐예요?** Нэр тань юу вэ? — 뭐 + 예요

주의 · 부정은 아니에요 하나뿐

예요/이에요의 부정은 받침과 관계없이 **이/가 아니에요**(11과)입니다: 의사가 아니에요 · 학생이 아니에요. 격식체는 입니다를 쓰고, 의문형은 입니까?로 바뀝니다.

Үгүйсгэл нь үргэлж 이/가 아니에요 (= «биш», Хичээл 11). Албан ёсоор — 입니다, асуухдаа — 입니까?

TIP · 언제 어느 체를 쓰나

해요체 = 일상의 공손한 말(이 책의 기본), 합니다체 = 발표·뉴스·면접 같은 격식 상황. 몽골어에서 일상 대화와 뉴스·연설의 격식어를 갈아입듯, 상황에 맞춰 갈아입는 옷과 같습니다.

-요 хэлбэр — өдөр тутмын эелдэг яриа (энэ номын үндсэн хэлбэр), 합니다체 — албан ёсны нөхцөл: илтгэл, мэдээ, ярилцлага. Ярианы хэл ба мэдээ·илтгэлийн хэлээ сольж өмсдөг шиг, нөхцөл байдалдаа тааруулж өмсдөг хувцас гэсэн үг.

연습 문제 9 · Дасгал 9

해요체로 바꾸세요(9~10번은 격식체로). · -요 хэлбэрт шилжүүлээрэй (9–10-р бодлого: албан хэлбэрт).

1. 앉다 → ________ **2.** 입다 → ________ **3.** 요리하다 → ________ **4.** 웃다 → ________

5. 보다 → ________ **6.** 배우다 → ________ **7.** 기다리다 → ________ **8.** 보내다 → ________

9. 격식체로: 가다 → ________ · 먹다 → ________ · 공부하다 → ________

10. 만나다의 해요체는 왜「만나아요」가 아닙니까? → ________

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 의사(예요 / 이에요).

② 학생(예요 / 이에요).

③ 격식체로: 저는 학생(입니다 / 습니다).

④ 마시다 → 해요체: ________

⑤ 듣다 → 합니다체: ________

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

11. 활용표를 채워 쓰세요. Хувилалын хүснэгтийг нөхөөрэй.

기본형	해요체	합니다체
가다		
먹다		
배우다		
공부하다		

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 3단계 규칙으로 해요체를 만들 수 있어요 ☐ 받침으로 예요/이에요를 고를 수 있어요

時

시제와 진행

Цаг — явсан = -았 · явж байна = -고 있다 · явна = -ㄹ 거예요: монголтой мөр мөрөөрөө таарна!

몽골어가 동사 뒤에 -сан · -ж байна · -на를 붙여 시간을 표시하듯, 한국어도 동사 **뒤(어미)**로 같은 일을 합니다. 대응이 깔끔합니다: 가요 = явна · 갔어요 = явсан · 갈 거예요 = явах болно · 가고 있어요 = явж байна. 표지의 위치까지 같으니 그대로 옮기면 됩니다.

Монгол хэл «яв-сан·яв-ж байна·яв-на» гэж цагаа үйл үгийн **ард** нөхцөлөөр тэмдэглэдэг шиг, солонгос ч яг мөн ажлыг ард нь нөхцөлөөр хийнэ. Харгалзаа нь цэвэрхэн: 가요 = явна, 갔어요 = явсан, 갈 거예요 = явах болно, 가고 있어요 = явж байна. Байрлал хүртэл адил — шууд зөөгээд л болно.

과거 -았/었/했- Өнгөрсөн цаг (= -сан/-лаа)

ㅏ·ㅗ 어간 + -았어요 · 그 외 + -었어요 · 하다 → 했어요

갔어요
явсан

먹었어요
идсэн

공부했어요
сурсан

만났어요
уулзсан — 만나+았 → 만났

마셨어요
уусан — 마시+었 → 마셨

봤어요
харсан — 보+았 → 봤

TIP · 한국어 과거는 «필수»입니다

몽골어가 «өчигдөр идсэн»처럼 어제가 있어도 -сан을 빼지 않듯, 한국어 과거도 생략할 수 없습니다: 어제 먹었어요 (~~어제 먹어요~~ ×). 과거 일이면 반드시 -았/었-을 붙이세요.

Монгол хэлэнд ч «өчигдөр идсэн» гэж -сан-аа орхидоггүй шиг, солонгос өнгөрсөн цагийг ХАСАЖ болохгүй: 어제 먹었어요 (어제 먹어요 ×). Өнгөрсөн явдалд заавал -았/었- хэрэглэнэ.

미래 -(으)ㄹ 거예요 Ирээдүй цаг (= явах болно)

내일 친구를 만날 거예요.
Маргааш би найзтайгаа уулзах болно.

주말에 영화를 볼 거예요.
Амралтын өдөр би кино үзэх болно.

TIP · 받침 있으면 -을 거예요

먹다 → 먹을 거예요 · 읽다 → 읽을 거예요. 받침이 없으면 -ㄹ 거예요: 가다 → 갈 거예요.

Дэвсгэртэй → -을 거예요 (먹을 거예요), дэвсгэргүй → -ㄹ 거예요 (갈 거예요).

참고 · -겠-

-겠-은 의지·공손한 미래를 담습니다: 제가 하**겠**습니다(би өөрөө хийе (шийдэмгий)) · 알**겠**습니다(за, ойлголоо — эелдэг хариулт) · 맛있**겠**다!(амттай юм шиг ээ! — таамаг). 초급에서는 이 세 표현만 통째로 익히면 충분합니다.

-겠- нь шийдэмгий санаа буюу эелдэг ирээдүйг илэрхийлнэ — анхан шатанд энэ гурван хэллэгийг бүтнээр нь цээжилбэл хангалттай.

진행 -고 있다 = -ж байна «-ж байна» — үг үгээрээ таарна!

지금 밥을 먹고 있어요.
Одоо би хоол идэж байна.

음악을 듣고 있어요.
Би хөгжим сонсож байна.

핵심 · 「-ж байна」가 곧「어간 + 고 + 있어요」입니다

идэж байна = 먹**고 있**어요 — «동사 + -ж(고) + байна(있어요)»로 짜임까지 한 줄씩 대응합니다. 끝의 있다는 18과의 그 «있다(байх)»입니다. 형용사에는 쓰지 않습니다: 예쁘고 있어요 ✕ — 상태는 그냥 예뻐요.

«Идэж байна» = 먹고 있어요 — бүтэц нь мөр мөрөөрөө: үйл үг + -고(-ж) + 있어요(байна)! Төгсгөлийн 있다 бол Хичээл 18-ын «байх» мөн. Тэмдэг нэрд хэрэглэхгүй: 예쁘고 있어요 × — байдлыг 예뻐요 гэхэд хангалттай.

희망 -고 싶다 = -маар байна/-хыг хүсэх — байрлал ч адил ард!

몽골어가 яв**маар байна**처럼 희망을 동사 뒤에 붙이듯, 한국어도 먹**고 싶어요**입니다 — 뜻도 위치도 같습니다. 조립은 진행형과 같은 «어간 + 고»: 가**고 싶**어요 = явмаар байна.

Монгол «яв**маар байна**» гэж хүслээ үйл үгийн **ард** залгадаг шиг, солонгос ч 가**고 싶어요** — утга ч, байрлал ч таарна. Угсралт нь «-ж байна» хэлбэртэй адил «үндэс + 고»: 가고 싶어요 = явмаар байна.

어간 + **-고 싶어요** = **-маар байна**

몽골에 가고 싶어요. Би Монголд очмоор байна.	**뭐 먹고 싶어요?** Юу идмээр байна?	**쉬고 싶어요.** Би амармаар байна.

TIP · 싶다는 형용사처럼 활용합니다

과거는 -고 싶**었**어요(явмаар байсан), 부정은 안 가고 싶어요보다 가고 싶**지 않아요**가 자연스럽습니다.

Өнгөрсөн: -고 싶었어요; аятайхан үгүйсгэл: -고 싶지 않아요 («явмааргүй байна»).

연습 문제 10 · Дасгал 10

알맞은 시제로 바꾸세요. · Зөв цагт шилжүүлээрэй.

1. 어제 한국어를 (공부하다) → ________

2. 내일 친구를 (만나다) → ________

3. 지난주에 영화를 (보다) → ________

4. 지금 음악을 (듣다, 진행형) → ________

5. 다음 달에 한국 요리를 (배우다, 미래) → ________

6. 번역하세요: «Өнөө өглөө би кофе уусан.» → ________

7. 「예쁘다」를 진행형으로 쓸 수 없는 이유는? ________

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 몽골에 (가다 + 싶다) → ________.

② 뭐 (먹다 + 싶다)? → 뭐 ________?

③ «явж байна» = ⓐ 가고 싶어요 ⓑ 가고 있어요

④ 어제 책을 (읽다) → ________.

⑤ 「알겠습니다」는 어떤 뜻의 공손한 대답입니까? ________

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

8. 먹다로 세 문장을 쓰세요: 어제 ____________ · 지금 ____________ · 내일 ____________

할 수 있어요 Би чадна: ☐ -сан · -ж байна · -на를 어미로 옮길 수 있어요 ☐ 과거 -았/었-을 빠뜨리지 않아요

안

부정문

Үгүйсгэл — 안(=-хгүй) · 못 · -지 않다 · 말다(=битгий!) · 아니다(=биш)

좋은 소식: 짧은 부정어 **안**은 몽골어 -гүй와 달리 동사 **앞**에 놓습니다: **안** 가요 = явахгүй. **못**은 «~할 수 없다» — явж чадахгүй의 뜻입니다. 긴 부정 **-지 않다**는 몽골어처럼 동사 뒤에 조립하는 형태라 오히려 익숙합니다: 가지 않아요 ≈ яв-ахгүй.

Солонгос богино үгүйсгэл **안** нь үйл үгийн **өмнө** очно: 안 가요 = явахгүй. Монголын -гүй ард залгагддагаас байрлал нь эсрэг ч, урт үгүйсгэл **-지 않다** нь яг монгол шиг үйл үгийн **ард** угсарна: 가지 않아요 ≈ яв-ахгүй. **못** нь «чадахгүй» гэсэн утгатай.

안 vs 못 явахгүй (сонголт) vs явж чадахгүй (чадвар)

고기를 안 먹어요.
Би мах иддэггүй. — өөрийн шийдвэр

수영을 못 해요.
Би сэлж чадахгүй. — чадвар байхгүй

오늘은 안 가요.
Өнөөдөр би явахгүй.

바빠서 못 가요.
Завгүй болохоор явж чадахгүй. — нөхцөл байдал

핵심 · явахгүй와 явж чадахгүй의 구별 그대로

몽골어에서 явахгүй(안 가요)와 явж чадахгүй(못 가요)를 나누듯, 한국어는 **안**과 **못**으로 나눕니다. 「~하다」동사는 사이를 갈라 넣습니다: 공부해요 → 공부 **안** 해요 (~~안 공부해요~~ ×).

Монголоор «явахгүй» (сонголт) ба «явж чадахгүй» (чадвар)-ыг ялгадаг шиг, солонгос 안 ба 못-ыг ялгана. «Нэр үг + 하다» үйл үгийн дунд нь орно: 공부해요 → 공부 안 해요 (안 공부해요 ×).

-지 않다 / -지 못하다 Урт үгүйсгэл — ард нь угсарна (монгол шиг!)

텔레비전을 보지 않아요.
= 안 봐요 — ТВ үздэггүй (арай албархаг)

매운 음식을 먹지 못해요.
= 못 먹어요 — халуун ногоотой хоол идэж чаддаггүй

이다의 부정: 아니다 = биш Би хятад хүн биш!

명사 + 이/가 + 아니에요

저는 중국 사람이 아니에요.
Би хятад хүн биш.

이것은 물이 아니에요.
Энэ ус биш.

TIP · биш = 아니다, байхгүй = 없다 — 구별까지 같습니다

몽골어가 명사에는 **биш**(Энэ ном биш = 아니다), 동사·형용사에는 -хгүй, 존재 부정에는 **байхгүй** (없다)를 나눠 쓰듯, 한국어도 «명사이다»의 부정은 아니다, «있다»의 부정은 없다(18과)로 서로 다른 단어입니다 — биш/байхгүй의 구별을 그대로 옮기면 됩니다. ~~안 이에요~~ ×라고 하지 않도록 주의하세요.

Монголоор **биш** (Энэ ном биш), үйл үгэнд -хгүй, байдалд **байхгүй** гэж ялгадаг шиг, солонгос ч мөн ялгана: 이다-гийн үгүйсгэл нь 아니다 (= биш), 있다-гийн үгүйсгэл нь 없다 (= байхгүй, Хичээл 18). Өөрийн биш/байхгүй ялгаагаа шууд зөөгөөд тавь. Мөн хэзээ ч

명령의 부정: -지 마세요 = битгий
Хориглол — «битгий» яг мөн!

걱정하지 마세요.
Битгий санаа зовоорой.

여기서 사진을 찍지 마세요.
Энд зураг битгий аваарай.

주의 · 명령의 부정은 말다 부정만 씁니다

«битгий»가 전용 단어이듯, 한국어 부정 명령은 안이 아니라 **-지 말다** 전용입니다: ~~안 걱정하세요~~ ×, 걱정하지 마세요 ○. -지 마세요 = битгий로 통째로 대응시켜 외우세요. 위치만 반대입니다: **битгий** яв(앞) → 가**지 마세요**(뒤).

«Битгий» гэдэг хориглолын тусгай үг байдаг шиг, солонгос хориглосон захирамж 안 биш тусгай **-지 말다**-г хэрэглэнэ: «안 걱정하세요» ×, 걱정하지 마세요 ○. Бүтнээр нь цээжил: -지 마세요 = битгий — байрлал л эсрэг: «**битгий** яв» (өмнө) → 가**지 마세요** (ард).

연습 문제 11 · Дасгал 11

알맞은 부정 표현을 쓰세요. · Зөв үгүйсгэлийн хэлбэрийг бичээрэй.

1. 다리를 다쳐서 축구를 (안 / 못) 해요.

2. 다이어트 중이라서 빵을 (안 / 못) 먹어요.

3. 시간이 없어서 영화를 (안 / 못) 봐요.

4. 「안」의 위치를 바로잡으세요: 안 일해요 → 주말에 일을 ________.

5. -지 않다로 바꾸세요: 텔레비전을 안 봐요 → 텔레비전을 ________.

6. 번역하세요: «Би хятад хүн биш.» → ________

7. 맞는 문장은? ⓐ 학생이 안 이에요. ⓑ 학생이 아니에요.

8. «Битгий санаа зовоорой» → ________.

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 우유 알레르기가 있어서 우유를 (안 / 못) 마셔요.

② 부정 명령으로: (가다) → ________. = Битгий яв!

③ 이것은 책(이 / 을) 아니에요.

④ «안 봐요»와 같은 것은? ⓐ 보지 않아요 ⓑ 보지 못해요

⑤ 고쳐 쓰세요: 저는 안 운동해요 → ________.

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

9. 고쳐 쓰세요: 안 공부해요 → ______________ · 학생이 안 이에요 → ______________

10. 못 하는 것 하나를 문장으로 쓰세요: 저는 ____________________ 못 해요.

할 수 있어요 Би чадна: □ 안(-хгүй)과 못(чадахгүй)을 구별해요 □ -지 마세요(битгий)로 금지를 말할 수 있어요

문장의 종류와 의문사

Өгүүлбэрийн төрөл ба асуух үг — «уу?» ч хэрэггүй, аялгаа л өргө!

네 가지 문장 Өгүүлбэрийн 4 төрөл

종류	해요체	예
평서문 **хүүрнэх өгүүлбэр**	-아/어요.	학교에 가요. Би сургууль руу явна.
의문문 **асуух өгүүлбэр**	-아/어요? ↗ (억양만!)	학교에 가요? Чи сургууль руу явах уу?
명령문 **захирах-хүсэх өгүүлбэр**	-(으)세요.	여기 앉으세요. Энд суугаарай.
청유문 **уриалах өгүүлбэр «-цгаая»**	-아/어요 · -(으)ㅂ시다	같이 가요! Хамт явцгаая!

핵심 · 물음은 억양 하나로 — 이미 매일 그렇게 묻고 있습니다

몽골어는 «Явах **уу**?»처럼 의문 조사를 붙여 묻지만, 일상 한국어는 «가요?↗»처럼 **끝만 올려** 물으면 됩니다 — 해요체는 형태 변화도, 별도의 의문 표지도 없습니다: 가요. ↘ / 가요? ↗. 격식체에서만 «уу» 같은 표지가 붙어 형태가 바뀝니다: 갑니다 → 갑니까?

Монгол хэл «Явах **уу**?» гэж асуултын сул үгээ ард залгадаг бол, ярианы солонгос хэлэнд **аялгаа өргөхөд** л хангалттай: 가요. ↘ / 가요? ↗ — хэлбэр огт өөрчлөгдөхгүй, нэмэлт үг хэрэггүй. Зөвхөн албан ёсны хэлбэрт л 갑니다 → 갑니**까**? гэж «уу» шиг тусгай төгсгөл залгана.

부탁과 제안 — -아/어 주세요 · -(으)ㄹ까요? Хүсэлт ба санал

-(으)세요는 지시이고, **-아/어 주세요**는 «나를 위해 해 주세요»라는 부탁입니다 — 몽골어 «хийж **өгөх**, аваад **өгөх**»의 보조동사 өгөх가 담는 «~해 주다»의 느낌이 바로 주다입니다. **-(으)ㄹ까요?**는 «~할까요?» 하고 제안하거나 의향을 묻습니다(받침○ -을까요): «… -цгаах уу?» / «Би … үү?»

-(으)세요 нь заавар, харин -아/어 주세요 нь «надад зориулж хийж өгөөч» гэсэн хүсэлт — монголын «хий**ж өгөх**, ав**аад өгөх**» гэдэг туслах «өгөх» яг мөн: тэр «өгөх» нь 주다. -(으)ㄹ까요? нь санал болгох буюу хүсэл асууна: «... -цгаах уу?», «Би ... өгөх үү?»

사진 좀 찍어 주세요.
Зургийг минь дарж өгөөч. — 좀 = 부탁을 부드럽게

천천히 말해 주세요.
Жаахан аажуу ярьж өгөөч.

도와주세요!
Туслаарай (тусалж өгөөч)!

같이 갈까요?
Хамт явцгаах уу?

창문을 열까요?
Цонхыг нээж өгөх үү? (таны хүслийг асууж байна)

의문사 Асуух үг

무엇/뭐	누구	언제	어디	왜	어떻게	얼마	몇
юу	хэн	хэзээ	хаана/хаашаа	яагаад	яаж/ямар	хэд (үнэ)	хэдэн (+нэгж)

핵심 · 의문사는 제자리에 — «Чи юу идэж байна?»와 같습니다

몽골어 «Чи **юу** идэж байна?»에서 юу가 목적어 자리에 그대로 있듯, 한국어 의문사도 묻고 싶은 **그 자리에 그대로** 둡니다: 뭐 먹어요?(юу идэж байна?) · 어디 가요?(хаашаа явж байна?) — 의문사를 문장 앞으로 옮기는 별도의 격식 구문은 없습니다. 단, 동사는 여전히 맨 끝: 의문사가 동사 **앞**으로 옵니다(뭐 먹어요 — 먹어요 뭐 ×).

«Чи **юу** идэж байна?» гэж юу-г тусгадахууны байранд нь үлдээдэг шиг, солонгос асуух үг ч **асууж буй байрандаа** байна: 뭐 먹어요? (юу идэж байна?), 어디 가요? (хаашаа явж байна?) — өгүүлбэрийн урд руу зөөх дүрэм байхгүй, монголтой яг адил. Ганц санах зүйл: үйл үг эцсээ сахина, тиймээс «юу» үйл үгийн **өмнө** байрлана

이름이 뭐예요?
Нэр чинь юу вэ? — 이름은 뭐(юу)로 묻습니다(누구 ×)!

화장실이 어디예요?
Бие засах газар хаана байдаг вэ?

이거 얼마예요?
Энэ хэд вэ? — захын заавал мэдэх шившлэг

감탄과 확인: -네요 ≈ «... юм байна шүү!»

날씨가 좋네요!
Цаг агаар сайхан юм байна шүү! — саяхан анзаарлаа

한국어를 잘하시네요!
Солонгос хэл чинь мундаг юм байна шүү!

TIP · -네요 = 방금 안 것에 대한 감탄

방금 보고 느낀 것을 나누는 어미입니다 — «юм байна шүү!» 같은 즉석 감탄의 느낌: 비가 오네요 = Ээ, бороо орж байх юм байна!

-네요 нь «саяхан мэдэж авснаа» хуваалцана: 비가 오네요 ≈ «Ээ, бороо орж байх юм байна!» — монголын «юм байна» гэдэг гайхшралын мэдрэмж мөн.

연습 문제 12 · Дасгал 12

알맞은 의문사·형태를 쓰세요. · Зөв асуух үг буюу хэлбэрийг бичээрэй.

1. A: __________ 가요? B: 도서관에 가요.

2. A: __________ 만나요? B: 세 시에 만나요.

3. A: 이거 __________예요? B: 오천 원이에요.

4. A: 가족이 __________ 명이에요? B: 네 명이에요.

5. 명령문으로: (앉다) → 여기 __________.

6. 청유문으로: (먹다) → 같이 점심을 __________.

7. 격식 의문문으로: 갑니다 → __________?

8. 감탄으로: 경치가 정말 (아름답다) → __________!

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 부탁으로: 사진 좀 (찍다) → 사진 좀 __________.

② 제안으로: 같이 (가다)? → 같이 __________?

③ 천천히 (말해 / 말하) 주세요.

④ 격식 의문문으로: 먹습니다 → __________?

⑤ 어울리는 대답은? A: 이거 뭐예요? B: ⓐ 세 시예요 ⓑ 사전이에요

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

9. 대화를 완성해 쓰세요: A: 주말에 뭐 해요? B: ____________________. A: 어디에서 해요? B: ____________________.

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 억양만으로 질문을 만들 수 있어요(«уу» 없이) ☐ -아/어 주세요(-ж өгөх)로 부탁할 수 있어요

13과 · Хичээл 13

숫자와 단위 명사 — 일에서 조까지

Тооны нэр — хоёр багц тоо, мөн мал·хүн·ширхэг гэж тоолдог зуршил тань!

고유어 수 — 하나부터 아흔아홉까지 Солонгос уугуул тоо 1–99

개수와 나이를 셀 때 씁니다. 1~10을 외우고, 20~90의 십 단위를 더하면 99까지 만들 수 있습니다. «хорин хоёр»(22)처럼 십 단위와 낱 단위를 붙이는 조립식이라 21부터 99까지 따로 외울 것이 없습니다!

Ширхэг тоолох, нас хэлэхэд хэрэглэнэ. 1–10 ба аравтуудыг цээжлээрэй — үлдсэн нь «хорин хоёр» = 22 шиг угсрагдана: 21–99-ийг нэг бүрчлэн цээжлэх хэрэггүй!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
하나	둘	셋	넷	다섯	여섯	일곱	여덟	아홉	열

20	30	40	50	60	70	80	90
스물	서른	마흔	쉰	예순	일흔	여든	아흔

조합: 11 = 열하나 · 25 = 스물다섯 · 47 = 마흔일곱 · 99 = 아흔아홉. 100부터는 고유어 수가 없어 한자어 수를 씁니다.

Угсралт: аравт + нэгж (25 = 스물다섯). Уугуул тоо зөвхөн 99 хүртэл — 100-аас эхлэн ханз гаралтай тоог хэрэглэнэ.

한자어 수 — 일부터 조까지 Огноо, мөнгө, минутад — ханз гаралтай тоо

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0
일	이	삼	사	오	육	칠	팔	구	십	영/공

주의 · 수가 두 벌 — нэг·хоёр 한 벌만 쓰는 몽골어에는 없는 짐입니다

몽골어는 개수든 날짜든 돈이든 **нэг·хоёр·гурав 한 벌**로 다 세지만, 한국어는 **두 벌**을 나눠 씁니다: 개수·나이는 고유어 수(하나·둘), 날짜·돈·분(分)은 한자어 수(일·이). 둘 다 새로 외워야 하지만 1~10 두 벌 = 스무 단어가 전부이고, 어느 단위 명사가 어느 수와 짝인지는 아래 표처럼 **규칙이 고정**되어 있어 헷갈릴 일은 곧 사라집니다.

Монгол хэл нэг·хоёр·гурав гэсэн **нэг багц** тоогоор бүхнийг тоолдог бол, солонгос хэл **хоёр багцад** хуваана: уугуул тоо (하나·둘) — ширхэг ба нас, ханз тоо (일·이) — огноо, мөнгө, минут. Хоёулаа шинэ боловч 1–10-ын нийт 20 үг л цээжлэх бөгөөд «тоолох нэгж ↔ тооны багц» хослол нь тогтмол тул

100	1000	10 000	100 мянга (арван түм)	1 сая	10 сая	100 сая	1 их наяд
백	천	만	십만	백만	천만	억	조

핵심 · 만(10 000) 단위 묶음 — мянга가 아니라 만으로 다시 묶으세요

몽골어는 мянга(1 000)·сая·тэрбум으로 숫자를 묶지만, 한국어는 **만(10 000)** 단위로 묶습니다 — 옛말 «түм»이 바로 만입니다. 대응표: 만 = арван мянга(түм) · **십만 = зуун мянга** · **백만 = нэг сая** · 천만 = арван сая · **억 = зуун сая** · 조 = их наяд. 읽기: 25 000 = **이만 오천**(2만+5천) · 380 000 = **삼십팔만**(38만!) · 100 000 000 = **일억**. 백·천·만 앞에는 **일을 붙이지 않고**(일만 ✕→ 만 ◯), 억·조부터는 **일억, 일조**라고 읽습니다.

Монгол хэл мянга·сая·тэрбумаар бүлэглэдэг бол, солонгос хэл **만 (10 000)**-аар бүлэглэнэ — эртний монголын «түм» яг мөн! Харгалзаа: 만 = түм (арван мянга), 십만 = зуун мянга, 백만 = нэг сая, 천만 = арван сая, 억 = зуун сая, 조 = их наяд. Уншихдаа: 25 000 = 이만 오천 (2×만 + 5×천), 380 000 = 삼십팔만 («38 түм»!). 백·천·만-ы өмнө 일 бүү нэм (일만 ×),

TIP · 발음 주의

십육(16)은 [심뉵], 백만은 [뱅만], 십만은 [심만] — 4과의 소리 변화가 숫자에서도 일어납니다. 전화번호는 한 자리씩, 0은 「공」: 010-1234-5678 = 공일공, 일이삼사, 오육칠팔.

Хичээл 4-ийн авианы дүрэм тоонд ч үйлчилнэ: 십육 = [심뉵], 십만 = [심만]. Утасны дугаарыг цифр цифрээр нь уншина, 0 = 공.

단위 명사 — 마리 ≈ толгой, 명 = хүн, 개 ≈ ширхэг! Тоолох нэгж — та насаараа хэрэглэж ирсэн!

«таван **толгой** мал», «гурван **хүн**», «хоёр **ширхэг** алим»처럼 단위를 붙여 세는 감각을 이미 갖고 있습니다 — 한국어 단위 명사가 바로 그것입니다: 마리 ≈ толгой, 명 = хүн, 개 ≈ ширхэг, 잔 ≈ аяга. 다른 점은 **어순**뿐: хоёр муур(수+명사) → 고양이 두 마리(**명사+수+분류사**). 그리고 어느 숫자 세트와 짝을 이루는지가 정해져 있습니다.

Та «таван **толгой** мал», «гурван **хүн**», «хоёр **ширхэг** алим» гэж насаараа тоолж ирсэн — солонгос тоолох нэгж яг мөн: 마리 ≈ толгой (амьтан), 명 = хүн, 개 ≈ ширхэг, 잔 ≈ аяга/хундага. Ялгаа нь зөвхөн **дараалал**: монгол «хоёр муур» гэдэг бол солонгос нэр үгээ түрүүлж

고유어 수 + 단위 — 개수 세기

개 = ширхэг (эд зүйл): 사과 두 개 · 명/분 = хүн (энгийн/хүндэтгэл): 학생 세 명 · 손님 두 분
마리 = толгой (амьтан): 고양이 한 마리 · 살 = нас (уугуул тоотой): 스무 살
시 = цаг (уугуул тоотой): 세 시 · 잔/병 = аяга·шил: 커피 한 잔 · 물 두 병
권/장 = боть·хуудас: 책 네 권 · 종이 한 장 · 번 = удаа: 두 번 갔어요
대/벌/켤레 = ширхэг (машин)·ком (хувцас)·хос (гутал): 차 한 대 · 옷 한 벌 · 구두 한 켤레

한자어 수 + 단위 — 날짜·돈·번호

년·월·일 = он/сар/өдөр: 이천이십육 년 칠 월 십구 일
분·초 = минут·секунд: 삼십 분 · 십 초 · 원 = вон (мөнгө): 오천 원 · 만 원
층 = давхар: 삼 층 · 번 = дугаар: 일 번 출구
인분 = порц (хүний тоо): 삼겹살 이 인분 · 학년 = түвшин: 일 학년
호 = тоот (өрөө): 삼백이 호 · 세 = он (албан): 이십 세 = 스무 살

주의 · 단위 명사 앞에서 모양이 바뀌는 수 5개

하나 → **한** 개 · 둘 → **두** 명 · 셋 → **세** 시 · 넷 → **네** 권 · 스물 → **스무** 살. 다섯부터는 그대로입니다. 「번」은 고유어와 쓰면 횟수(두 번 = хоёр удаа), 한자어와 쓰면 번호(2번 출구 = 2 дугаар гарц)입니다.

Таван тоо нэгжийнхээ өмнө хэлбэрээ өөрчилнө: 한·두·세·네·스무. 다섯-аас эхлэн хэвээрээ. 번: уугуул тоотой = «удаа», ханз тоотой = «дугаар».

시간·날짜·요일 읽기 Цаг, огноо, гараг

핵심 · 시간은 두 체계를 섞습니다

시(цаг)는 고유어, 분(минут)은 한자어: 2시 30분 = **두 시 삼십 분** · 7시 45분 = 일곱 시 사십오 분. 이 시 삼십 분, 두 시 서른 분 모두 틀립니다.

Цаг — уугуул тоо, минут — ханз тоо: 2.30 = 두 시 삼십 분. Багцыг нь сольчихвол хоёулаа алдаа болно!

월요일	화요일	수요일	목요일	금요일	토요일	일요일
Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан	Бямба	Ням

오전 아홉 시 반에 수업이 시작해요.

Хичээл өглөөний 9.30-д эхэлнэ — 아홉 시 반 = «есөн цаг хагас»: 반 = хагас, монголтой яг адил зарчим

금요일에 시험이 있어요.

Баасан гарагт шалгалттай — гараг + 에

주의 · 6월과 10월은 특별합니다

달 이름은 「한자어 수 + 월」 — 몽골어 «нэгдүгээр сар, хоёрдугаар сар»처럼 숫자로 만드는 방식이고, 순서까지 같습니다(수 + 월). 단 두 달만 형태가 바뀝니다: 6월 = **유월**(육월 ×), 10월 = **시월**(십월 ×). 나머지: 일월 이월 삼월 사월 오월 유월 칠월 팔월 구월 시월 십일월 십이월.

Сарын нэр = ханз тоо + 월 — «нэгдүгээр сар, хоёрдугаар сар» гэж тоогоор нэрлэдэг монгол зарчим яг мөн (дараалал ч адил: тоо + 월). Хоёр сар хэлбэрээ өөрчилнө: 6-р сар = 유월 (육월 ×), 10-р сар = 시월 (십월 ×).

연습 문제 13 · Дасгал 13

숫자를 한국어로 쓰세요. · Тоог солонгосоор бичээрэй.

1. 사과 3개: 사과 ________ 개 **2.** 학생 2명: ________ 명 **3.** 고양이 1마리: ________ 마리 **4.** 나이 20살: ________ 살

5. 4:30 → ________ 시 ________ 분 **6.** 7:15 → ________ 시 ________ 분

7. 25 000원 → ________ 원 **8.** 380 000원 → ________ 원

9. 100 000 000 (한 단어로) → ________ **10.** 3억 2천만 → ________

11. 6월 10일 → ________ **12.** 10월 3일 → ________

13. 고유어로: 47 → ________ · 99 → ________

14. 전화번호 010-9876은 어떻게 읽습니까? → ________

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 책 (네 / 사) 권 주세요.

② 오후 3시 = 오후 (세 시 / 삼 시).

③ 50 000원 → ________ 원

④ 6월은 (육월 / 유월)로 읽습니다.

⑤ «хоёр муур»의 한국어 어순은? ⓐ 두 마리 고양이 ⓑ 고양이 두 마리

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

15. 메뉴판을 보고 답을 쓰세요. Цэсийг хараад хариултаа бичээрэй.

메뉴 цэс	가격 үнэ
커피 кофе	4,500원
김밥 кимбаб	3,000원
비빔밥 бибимбаб	9,500원

① 커피가 얼마예요? → ____________ 원이에요. ② 김밥 두 개는 얼마예요? → ____________ 원이에요.

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 만(10 000) 단위로 큰 수를 다시 묶어 읽어요 ☐ 분류사를「명사+수+단위」순서로 놓아요

대명사와 지시어

Төлөөний үг — чи↔та шиг 나↔저, харин «тэр» нь 그, 저 хоёр болж хуваагдана

인칭 대명사 Биеийн төлөөний үг

	보통	겸양(공손)	비고
나 би (дотно)	나 / 내가	**저 / 제가**	어른·격식 앞에서는 저 — чи→та солидог тэр л мэдрэмжээр 나→저
우리 бид/манайх	우리	**저희**	우리 나라, 우리 엄마 — 우리↔저희 нь эелдгийн ялгаа (бид/манайх гэсэн ялгаа биш!)
너 чи (дотно)	너 / 네가	—	친한 사이·아랫사람에게만

주의 · «당신»은 «та»가 아닙니다

몽골어 **та**는 어디서나 안전한 공손한 «당신»이지만, 한국어 **당신**은 부부 사이나 말다툼에서 쓰는 특수한 말입니다. 상대를 부를 때는 **이름 + 씨**(사라 씨)나 직함(선생님, 사장님)을 쓰세요 — «чи» 대신 ах·эгч·багш처럼 부르는 «대명사 피하기» 전략 자체는 몽골어와 같습니다. 그리고 한국어는 «우리»를 아주 넓게 씁니다: 우리 집(манай гэр — ганцаараа амьдардаг ч!).

Монголын **та** хаана ч аюулгүй үг боловч, солонгосын 당신 бол онцгой үг — эхнэр, нөхөр хоорондоо, эсвэл хэрүүл маргаан дээр л хэрэглэнэ! Харилцагчаа **нэр + 씨** (사라 씨) эсвэл албан тушаалаар нь (선생님) дуудаарай — «чи» гэхийн оронд ах·эгч·багш аа гэж дууддаг «төлөөний үг тойрох» арга тань яг мөн. Мөн солонгосчууд 우리-г их өргөн хэрэглэдэг: 우리

지시어 이·그·저 энэ · тэр — «тэр» хоёр хуваагдана!

이(나에게 가까움) = **энэ**는 그대로 대응하지만, **тэр** 하나가 한국어에서는 둘로 갈라집니다: **그**(듣는 사람에게 가까움·이미 언급된 것) / **저**(둘 다에게 멀고 눈에 보이는 것). 장소말도 энд·тэнд 두 갈래가 여기·거기·저기 세 갈래로 늘어납니다 — «тэнд»를 둘로 가른다고 생각하세요. 위치는 익숙합니다: энэ ном처럼 지시어가 명사 **앞** — 이 책!

이 (миний дэргэд) = энэ, харин монголын ганц **тэр** үг солонгост хоёр хуваагдана: **그** (сонсогчийн дэргэд · аль хэдийн дурдагдсан) / **저** (хоёулангаас хол, нүдэнд харагдаж буй). Газрын үг ч мөн: энд·тэнд хоёр байдаг бол 여기·거기·저기 гурав болно — «тэнд»-ээ хоёр салга гэсэн үг. Байрлал нь харин танил: «энэ ном» шиг заах үг нэр үгийнхээ **өмнө**.

	이 энэ	그 тэр (сонсогчийн тал)	저 тэр (хол, харагдана)
+ 명사	이 책 энэ ном (дараалал адил!)	그 책	저 책
사물 юм	이것/이거 энэ (юм)	그것/그거	저것/저거
장소 газар	여기 энд	거기 тэнд (чиний тал)	저기 тээр тэнд
사람 хүн	이분 (энэ хүн — хүндэтгэл)	그분	저분

TIP · 눈에 안 보이면 그

둘 다 아는 것, 방금 말한 것, 눈앞에 없는 것은 **그**: 어제 본 그 영화 재미있었어요(= тэр кино). 전화로 «그 서류 보냈어요?»라고 물을 때도 그입니다 — «듣는 사람 쪽»을 가리키는 감각입니다.

Хоёулаа мэддэг, саяхан дурдсан, эсвэл харагдахгүй байгаа зүйл — үргэлж 그: «өчигдрийн тэр кино». Утсаар «Тэр бичиг баримтыг явуулсан уу?» гэж асуухад ч 그 — сонсогчийн талын «тэнд» гэдэг мэдрэмж.

연습 문제 14 · Дасгал 14

알맞은 말을 고르세요. · Зөв үгийг сонгоорой.

1. (내 손에 있는 책) (이 / 그 / 저) 책은 제 거예요.

2. (상대방 옆의 가방) (이 / 그 / 저) 가방 예쁘네요.

3. (멀리 있는 건물) (이것 / 그것 / 저것)은 병원이에요.

4. 어제 본 (이 / 그 / 저) 영화 재미있었어요.

5. 선생님 앞에서: (나는 / 저는) 학생이에요. (내가 / 제가) 할게요.

6. «тэнд (сонсогчийн тал)»에 해당하는 장소말은? 여기 · 거기 · 저기

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 눈앞에 없는 것: 어제 본 (이 / 그 / 저) 영화 = тэр (аль хэдийн дурдсан)

② 겸양으로: 나 → __________ · 내가 → __________

③ «둘 다에게 먼 것»에 해당하는 것은? ⓐ 이 ⓑ 그 ⓒ 저

④ 부부 사이에서 쓰는 특수한 2인칭은? __________

⑤ «энэ ном»의 한국어 순서는? ⓐ 책 이 ⓑ 이 책

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

7. 자기소개를 쓰세요: 저는 ______________이에요. 저는 몽골 사람이에요. 저는 ______________을/를 좋아해요.

할 수 있어요 Би чадна: ☐ тэр를 그(거기 쪽)·저(저기 쪽)로 가려 써요(위치는 명사 앞!) ☐ 어른 앞에서 저·제가로 낮춰요(чи→та 감각)

높임법

Хүндэтгэлийн хэл — «та»·«зооглох» соёл танд бэлэн, зөвхөн хэрэгслээ солино

핵심 · 호칭 문화는 이미 마스터했습니다 — 도구만 바꾸면 됩니다

상대의 나이·지위에 따라 **чи/та**를 가리고, «зооглох · морилох» 같은 존대 어휘를 고르는 것 — 바로 그 감각이 한국어 높임법의 핵심입니다. 한국어는 그 일을 **호칭 대신 어미와 단어**로 합니다: **반말**(친구·아랫사람) / **해요체**(일상의 공손, ≈ та에게 말하기) / **합쇼체**(격식) + 주어 높임 **-(으)시-** + 전용 단어(드시다·주무시다). «누구에게 어떤 말씨를 쓸까»라는 판단 자체는 이미 모어에서 매일 하고 있는 일입니다.

Насаар ах, албан тушаалтай хүнд «та» гэж хандаж, «зооглоно уу», «морилно уу» гэдэг хүндэтгэлийн үгээ сонгодог тэр мэдрэмж бол солонгос хүндэтгэлийн хэлний мөн чанар. Солонгос хэл үүнийг **нөхцөл ба үгсийн сангаар** хийнэ: 반말 (найз·дүү нартаа) / 해요체 (өдөр тутмын эелдэг, ≈ «та» гэж ярих) / 합쇼체 (албан ёсны

주체 높임 -(으)시- Өгүүлэгдэхүүнээ хүндлэх

가다 → 가시다 → 가세요 · 읽다 → 읽으시다 → 읽으세요

선생님께서 학교에 가세요.
Багш сургууль руу явж байна — 가다→가세요 = «морилох» хэлбэр

할머니께서 신문을 읽으세요.
Эмээ сонин уншиж байна.

TIP · 높임 전용 조사

높이는 분에게는 조사도 바뀝니다: 이/가 → **께서**, 에게 → **께**. 선생님**께서** 오세요 · 부모님**께** 드려요.

Хүндэтгэх хүнд нөхцөл нь ч өөрчлөгдөнө: 이/가 → 께서, 에게 → 께.

높임 전용 단어 Тусгай хүндэтгэлийн үг

보통	높임	뜻
먹다/마시다	**드시다 · 잡수시다**	идэх/уух → зооглох — яг «зооглоно уу» шиг
자다	**주무시다**	унтах → нойрсох (хүндэтгэл)
있다	**계시다**	байх → байх (хүндэтгэл)
집	**댁**	гэр → өргөө
나이	**연세**	нас → нас сүүдэр
이름	**성함**	нэр → алдар
사람	**분**	хүн → хүн (хүндэтгэлийн нэгж 분)

객체 높임 — 받는 분을 높이기 Үйлдэл хүлээн авагчаа хүндлэх

주다 → 드리다
өгөх → барих (өргөн барих): 부모님께 선물을 드려요.

만나다/보다 → 뵙다
уулзах → бараалхах (даруу): 내일 뵙겠습니다.

묻다 → 여쭙다
асуух → айлтгах: 선생님께 여쭤 봤어요.

데리다 → 모시다
хүргэх → залах (хүндэтгэл): 할머니를 모시고 갔어요.

주의 · 자기 자신은 절대 높이지 않습니다

누구도 자신을 «морилно»라고 하지 않듯, 한국어도 자신에게 -시-를 쓰지 않습니다: ~~저는 학교에 가세요~~ × → 저는 학교에 가요 ○. 자신은 낮추고 (저, 드리다) 상대를 높이는 것이 원칙 — 나를 저로 낮추는 그 감각입니다. 또 표기 주의: «내일 봬요»(뵈어요의 준말)가 맞고, «내일 뵈요»는 틀린 표기입니다.

Хэн ч өөрийгөө «морилно» гэдэггүй шиг, өөртөө -시- бүү залга: «저는 가세요» ×. Зарчим: өөрийгөө даруу байлга (저, 드리다), нөгөө талаа хүндэл — «би»-гээ «бид»-ээс даруухан хэлдэг тэр л мэдрэмж. Зөв бичих нь: «내일 봬요» (뵈어요-гийн товчлол) зөв, «내일 뵈요» буруу.

연습 문제 15 · Дасгал 15

높임말로 바꾸세요. · Хүндэтгэлийн хэлбэрт шилжүүлээрэй.

1. 아버지가 회사에 가요. → 아버지__________ 회사에 __________.

2. 할머니가 자요. → 할머니께서 __________.

3. 선생님이 밥을 먹어요. → 선생님께서 진지를 __________.

4. 할아버지가 방에 있어요. → 할아버지께서 방에 __________.

5. 나는 부모님에게 선물을 줬어요. → 저는 부모님__________ 선물을 __________.

6. 틀린 문장은? ⓐ 제가 진지를 드세요. ⓑ 할머니께서 진지를 드세요.

7. 「내일 선생님을 만나요」를 겸손하게: 내일 선생님을 __________. / 친구에게는: 내일 __________.

8. 맞는 표기는? ⓐ 내일 봬요 ⓑ 내일 뵈요

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 선생님(이 / 께서) 오세요.

② 있다의 높임말은? __________

③ 이름의 높임말은? __________

④ 할머니께 선물을 (줘요 / 드려요).

⑤ 틀린 것은? ⓐ 제가 가세요 ⓑ 선생님께서 가세요

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

9. 할머니께 묻는 문장으로 고쳐 쓰세요: 밥 먹었어요? → 진지 ________________?

할 수 있어요 Би чадна: □ -(으)시-와 께서를 쓸 수 있어요 □ 저·드리다로 자신을 낮춰요(나→저 감각)

문장 연결하기

Өгүүлбэр холбох — -вал/-бол = -(으)면: холбоос үйл үгийн сүүлд наалдана, монгол шиг!

몽골어가 -ж·-аад·-вал처럼 연결의 뜻을 앞 동사의 **끝에 어미로** 붙이듯, 한국어도 같습니다: яв**бал** → 가**면**. 접속의 뜻이 동사에 붙는 모어의 방식 그대로입니다. 물론 문장 첫머리 접속 부사(그리고·그런데·그래서)도 있습니다.

Монгол хэл «ба·гэхдээ·бол·учраас» гэсэн утгаа -ж·-аад·-вал·-вч гэж үйл үгийн **сүүлд нөхцөлөөр** залгадаг — солонгос яг мөн зарчимтай: «яв**бал**» → 가**면**. Холбоос үйл үг рүүгээ «шингэдэг» гэдэг санаа танд төрөлхөөс бий. Мэдээж өгүүлбэрийн эхэнд ирдэг холбоос үг (그리고·그런데·그래서) ч бас байна

어미	뜻	예문
-고 = -ж/-аад · тэгээд	나열·순서	밥을 먹**고** 커피를 마셔요. Хоол идээд кофе ууна.
-아/어서 = учраас · -аад (холбоотой)	이유 · 순서(연결된 동작)	비가 와**서** 집에 있어요. Бороо орсон учраас гэртээ байсан. 친구를 만나**서** 영화를 봤어요. Найзтайгаа уулзаад (хамт) кино үзсэн.
-지만 = боловч · -вч	대조	맵**지만** 맛있어요. Халуун ногоотой боловч амттай.
-(으)면 = -вал/-бол	조건	시간이 있**으면** 오세요. Цаг байвал ирээрэй.
-(으)니까 = учраас — захирах өгүүлбэрт болно!	이유(명령·청유 가능!)	위험하**니까** 조심하세요. Аюултай учраас болгоомжтой байгаарай.
-(으)러 = -хаар (+ явах/ирэх)	목적 + 가다/오다	책을 사**러** 가요. Би ном авахаар явна.

핵심 · 몽골어 -вал/-бол이 곧 -면입니다

Цаг байвал ирээрэй → 시간이 있**으면** 오세요 — 몽골어 -вал/-бол처럼 동사 **끝**에 어미 -(으)면이 붙습니다. 받침이 있으면 -으면/-으러(먹으면·먹으러), 없으면 -면/-러입니다. -(으)러 가다 = «-хаар явах»: 목적 동사가 앞(사러), 이동 동사가 뒤(가요) — «авахаар явна»와 같은 순서입니다.

«Цаг бай**вал** ирээрэй» → 시간이 있**으면** 오세요 — монголын -вал/-бол шиг үйл үгийн **сүүлд** залгагдана: бүтэц яг адил! Дэвсгэртэй → -으면/-으러 (먹으면·먹으러), дэвсгэргүй → -면/-러. -(으)러 가다 = «-хаар явах»: зорилгын үйл үг өмнө (사러), явдлын үйл үг ард (가요) — «ав**ахаар яв**на» яг мөн.

주의 · -아/어서 vs -(으)니까

이유를 말할 때 뒤에 **명령·청유**가 오면 반드시 **-(으)니까**: 더우니까 창문을 여세요 ◯ / ~~더워서 여세요~~ ×. 또 -아/어서 앞에는 과거 -았/었-을 넣지 않습니다: ~~만났어서~~ × → 만나서 ◯ (-сан을 붙일 일이어도 만나서!).

Шалтгааны ард **захирамж/уриалга** ирвэл заавал -(으)니까: 더우니까 여세요 ◯, 더워서 여세요 ×. Мөн -아/어서-гийн өмнө өнгөрсөн цагийн -았/었- бүү тавь: 만났어서 × → 만나서 ◯ (явдал нь «болчихсон» ч гэсэн!).

문장 첫머리 접속 부사 Өгүүлбэр эхлэх холбоос үгс

그리고
тэгээд · дараа нь — 밥을 먹었어요. 그리고 갔어요.

그래서
тиймээс · тийм учраас — 피곤해요. 그래서 쉬어요.

그런데/하지만
гэхдээ · харин — 갔어요. 그런데 문이 닫혔어요.

연습 문제 16 · Дасгал 16

알맞은 연결 어미로 한 문장을 만드세요. · Зөв нөхцөлөөр нэг өгүүлбэр болгож холбоорой.

1. 밥을 먹다 + 학교에 가다 (순서) → 밥을 ________ 학교에 가요.

2. 피곤하다 + 일찍 자다 (이유) → ________ 일찍 자요.

3. 맵다 + 맛있다 (대조) → ________ 맛있어요.

4. 시간이 있다 + 오세요 (조건) → 시간이 ________ 오세요. = байвал

5. 책을 사다 + 서점에 가요 (목적) → 책을 ________ 서점에 가요. = авахаар

6. 「피곤해요. 그래서 쉬어요.」를 한 문장으로: ________

7. 맞는 것은? ⓐ 더워서 창문을 여세요. ⓑ 더우니까 창문을 여세요.

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 명령 앞의 이유는? 더(워서 / 우니까) 창문을 여세요.

② 순서로 잇기: 먹(________) 학교에 가요.

③ 시간이 없(으면 / 면) 내일 오세요.

④ «боловч»에 해당하는 어미는? ⓐ -고 ⓑ -지만

⑤ 목적으로: 책을 (사러 / 사서) 서점에 가요.

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

8. 두 문장을 두 가지로 이어 쓰세요: 비가 와요 + 집에 있어요 → (-아/어서) ________________ · (-(으)니까) ________________

할 수 있어요 Би чадна: □ -вал을 -(으)면 하나로 담을 수 있어요 □ 명령 앞에는 -(으)니까만 씁니다

불규칙 활용 — 7가지 유형

Дүрмийн бус хувилал — шинэ сорилт ч ердөө 7 загварт багтана

일부 어간은 모음 어미(-아/어요, -으면) 앞에서 모습이 바뀝니다. 몽골어에는 드문 방식이라 처음엔 낯설 수 있지만, 걱정할 것 없습니다 — 한국어 불규칙은 유형이 **7가지**로 정해져 있어, 단어가 아니라 패턴만 익히면 됩니다.

Зарим үндэс эгшгээр эхэлсэн нөхцөл (-아/어요, -으면)-ийн өмнө хэлбэрээ өөрчилнө. Монгол үйл үг ийм байдлаар хувирдаггүй тул анх сонин санагдаж болох ч, санаа зоволтгүй: солонгосын дүрмийн бус хувирал бүгдээрээ **7 загварт** л багтана. Үг бүрийг биш, загварыг нь сураарай.

유형	규칙	예
ㅂ 불규칙	ㅂ → 우	춥다 → 추**워요** хүйтэн · 어렵다 → 어려**워요** хэцүү **규칙:** 입다 → 입어요 хэрэглэх/бичих · 좁다 → 좁아요 нарийхан (давчуу)
ㄷ 불규칙	ㄷ → ㄹ	듣다 → 들**어요** сонсох · 걷다 → 걸**어요** алхах **규칙:** 받다 → 받아요 авах (хүлээж) · 닫다 → 닫아요 хаах
ㅅ 불규칙	ㅅ 탈락	낫다 → 나**아요** эдгэрэх (дээр болох) · 짓다 → 지어요 барих (байшин) **규칙:** 웃다 → 웃어요 инээх · 씻다 → 씻어요 угаах
ㅎ 불규칙	ㅎ 탈락 + 모음 변화	어떻다 → 어때요 яаж? ямар вэ? · 그렇다 → 그래요 тийм (байх) · 하얗다 → 하얘요 цагаан **규칙:** 좋다 → 좋아요 сайн
ㅡ 탈락	ㅡ 탈락	바쁘다 → 바**빠요** завгүй · 예쁘다 → 예**뻐요** хөөрхөн · 크다 → 커요 том
르 불규칙	르 → ㄹㄹ	모르다 → 몰**라요** мэдэхгүй · 다르다 → 달라요 өөр (ялгаатай) · 부르다 → 불러요 дуудах
ㄹ 탈락	ㄴ·ㅂ·ㅅ 앞 ㄹ 탈락	살다 → 삽니다 амьдрах · 만들다 → 만듭니다 хийх (бүтээх) · 알다 → 압니다 мэдэх

참고 · 여 불규칙과 우 불규칙

하다류가 해요가 되는 것을 **여 불규칙**이라 부르고(공부하다 → 공부해요), **우 불규칙**은 푸다 → 퍼요 한 단어뿐입니다. 주다 → 줘요는 규칙적인 축약입니다.

하다 → 해요 загварыг 여 дүрмийн бус гэнэ; 우 дүрмийн бус нь ганцхан үг: 푸다 → 퍼요. 주다 → 줘요 бол ердийн товчлол.

핵심 · 자음 어미 앞에서는 대부분 안 바뀝니다

불규칙은 주로 모음 어미 앞에서 일어납니다. -고, -지만 같은 자음 어미 앞에서는 원형 그대로: 춥다 → 춥고, 춥지만, 추워요. (ㄹ 탈락만 예외적으로 자음 앞에서 일어납니다.)

Хувирал голдуу эгшгээр эхэлсэн нөхцөлийн өмнө болно; гийгүүлэгчээр эхэлсэн нөхцөл (-고, -지만)-ийн өмнө үндэс бүтэн үлдэнэ: 춥고, 춥지만, харин 추워요. (Гагцхүү ㄹ нь гийгүүлэгчийн өмнө унана.)

연습 문제 17 · Дасгал 17

해요체로 바꾸세요(13번은 합니다체). · -요 хэлбэрт шилжүүлээрэй (13-р бодлого: албан хэлбэрт).

1. 춥다 → ________ **2.** 입다 → ________ **3.** 듣다 → ________ **4.** 받다 → ________

5. 낫다 → ________ **6.** 웃다 → ________ **7.** 그렇다 → ________ **8.** 좋다 → ________

9. 바쁘다 → ________ **10.** 모르다 → ________ **11.** 부르다 → ________ **12.** 크다 → ________

13. 합니다체로: 살다 → ________ · 만들다 → ________

14. 「춥고」에서 ㅂ이 그대로인 이유는? ________

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 덥다 → (덥어요 / 더워요)

② 걷다 → (걷어요 / 걸어요)

③ 다르다 → ________

④ 규칙 활용인 것은? ⓐ 입다 ⓑ 춥다

⑤ 만들다 + -ㅂ니다 → ________

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

15. 활용표를 채워 쓰세요. Хувилалын хүснэгтийг нөхөөрэй.

기본형	-아/어요	-고
춥다		
듣다		
모르다		
살다		

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 7가지 불규칙 패턴을 알아봐요 ☐ 자음 어미 앞에서는 원형을 지켜요

있다·없다와 위치 표현

있다 = байна · 없다 = байхгүй! Мөн байрлалын үг — ширээн дээр = 책상 위에: дараалал ч адил!

있다 = байна · 없다 = байхгүй Байх ба эзэмших

교실에 학생이 있어요.
Ангид оюутан байна. — байх

저는 동생이 있어요.
Надад дүү байна. — «байх» загвараар!

시간이 없어요.
Цаг байхгүй.

돈이 없어요.
Мөнгө байхгүй.

핵심 · 소유도 있다 하나로 — байна = 있다, байхгүй = 없다

존재는 정확히 일치합니다: Ангид оюутан **байна** = 교실에 학생이 **있어요** · **байхгүй** = **없어요**. 소유도 몽골어가 «Надад дүү **байна**»라고 하듯, 한국어도 **있다** 틀로 말합니다: 저는 동생이 두 명 있어요 — 직역하면 «Надад хоёр дүү байна»입니다. 모어의 틀을 그대로 옮기면 됩니다. 높임은 계시다: 아버지는 집에 계세요.

Байх утга нь мөр мөрөөрөө таарна: «Ангид оюутан **байна**» = 교실에 학생이 있어요, **байхгүй** = 없어요. Эзэмшлийг ч монгол хэл «Надад хоёр дүү **байна**» гэж «байх»-аар хэлдэг — солонгос яг мөн **있다** загвар: 저는 동생이 두 명 있어요, үгчилбэл «Надад дүү хоёр байна». Таны төрөлх хэв загвар шууд ажиллана.

위치 명사 Байрлалын үг — дээр·доор·дотор... дараалал ч танил!

위	아래/밑	앞	뒤	안/속	밖	옆	사이
дээр	доор	өмнө (урд)	ард (хойно)	дотор	гадна	хажууд	хооронд

명사 + 위치어 + 에 → 책상 위에 = ширээн дээр (같은 순서!)

책이 책상 위에 있어요.
Ном ширээн дээр байна. — «ширээн дээр» = 책상 위에: дараалал яг адил!

고양이가 의자 밑에 있어요.
Муур сандлын доор байна.

은행은 학교와 병원 사이에 있어요.
Банк сургууль ба эмнэлгийн хооронд байна.

가방 안에 책이 있어요.
Цүнхэн дотор ном байна.

TIP · 단어도 순서도 그대로

ширээн **дээр**(명사+위치어) = 책상 **위**에(명사+위치어+에) — 단어 대응은 дээр=위, доор=밑, дотор=안, хооронд=사이로 완벽하고, 순서도 같습니다. 끝에 에만 붙이세요: «ширээн дээр» → «책상 위에». 존재 장소이므로 조사는 에(에서 ✕): 학교에 있어요.

«ширээн **дээр**» (нэр үг+байрлалын үг) = 책상 **위**에 (нэр үг+байрлалын үг+에) — үг ч, дараалал ч таарна: дээр=위, доор=밑, дотор=안, хооронд=사이. Дараалаа хэвээр нь үлдээгээд сүүлд нь 에 залгахад л болно: «ширээн дээр» → 책상 위에. Байгаа газар учраас нөхцөл нь 에 (에서 биш): 학교에 있어요.

연습 문제 18 · Дасгал 18

그림 없이 문장으로 답하세요. · Бүтэн өгүүлбэрээр хариулаарай.

1. 책이 책상 (위 / 밑)에 있어요. Ном ширээн дээр байна.

2. «Муур сандлын доор байна.» → 고양이가 ________ 있어요.

3. «Надад хоёр дүү байна.» → 저는 ________.

4. «Банк сургууль ба эмнэлгийн хооронд байна.» → 은행은 ________ 있어요.

5. 높임으로: 어머니는 부엌에 (있어요 / 계세요).

6. 반대로: 시간이 있어요 ↔ 시간이 ________. байна ↔ байхгүй

7. 「학교에 있어요」와「학교에서 공부해요」 — 왜 조사가 다릅니까? ________

확장 문제 · Өргөтгөсөн дасгал

① 가방 안(에 / 에서) 책이 있어요.

② 소유: 저는 차가 (있어요 / 해요).

③ «хооронд»에 해당하는 위치어는? ________

④ 아버지는 집에 (있어요 / 계세요).

⑤ «ширээн дээр» = 책상 (위 / 밑)에

✎ 써 보세요 · Өөрөө бичиж үзээрэй

8. 자기 물건 두 개가 어디에 있는지 문장으로 쓰세요: ________________ / ________________

9. 번역해 쓰세요: «Тэр ном цүнхэн дотор байна.» → ________________

할 수 있어요 Би чадна: ☐ 있다/없다 구조로 소유를 말해요 ☐ ширээн дээр를 책상 위에로 그대로 옮겨요

복습 마당 ③ · 9~18과 Давтлага · Хичээл 9–18

문장 만들기 전체를 점검하세요. 정답은 부록 C. · Өгүүлбэр зохиох хэсгээ бүхэлд нь шалгаарай. Хариу нь Хавсралт C-д.

1. 해요체로: 듣다 → ________ · 춥다 → ________

2. 어제 영화를 (보다) → ________

3. «Битгий яв!» → ________

4. 380 000원 → ________ 원

5. 2시 30분 → ________

6. (멀리 있는 건물) ________ 건물이 병원이에요.

7. 높임으로: 선생님이 와요 → 선생님________ ________

8. 시간이 (있다 + -면) 오세요 → 시간이 ________ 오세요 = байвал

9. 고양이가 의자 ________에 있어요. (доор)

10. 오늘 한 일을 한 문장으로 쓰세요: ________________

부록 A · Хавсралт A

기본 음절표

Үндсэн үеийн хүснэгт — гийгүүлэгч × эгшиг

자음 14개 × 기본 모음 10개의 조합입니다. 하루 한 줄씩 소리 내어 읽으면 2주 안에 모든 글자가 자동으로 읽힙니다.

14 гийгүүлэгч × 10 эгшиг. Өдөрт нэг мөрийг чангаар уншаарай — хоёр долоо хоногт бүх үсэг аяндаа уншигдана.

	ㅏ	ㅑ	ㅓ	ㅕ	ㅗ	ㅛ	ㅜ	ㅠ	ㅡ	ㅣ
ㄱ	가	갸	거	겨	고	교	구	규	그	기
ㄴ	나	냐	너	녀	노	뇨	누	뉴	느	니
ㄷ	다	댜	더	뎌	도	됴	두	듀	드	디
ㄹ	라	랴	러	려	로	료	루	류	르	리
ㅁ	마	먀	머	며	모	묘	무	뮤	므	미
ㅂ	바	뱌	버	벼	보	뵤	부	뷰	브	비
ㅅ	사	샤	서	셔	소	쇼	수	슈	스	시
ㅇ	아	야	어	여	오	요	우	유	으	이
ㅈ	자	쟈	저	져	조	죠	주	쥬	즈	지
ㅊ	차	챠	처	쳐	초	쵸	추	츄	츠	치
ㅋ	카	캬	커	켜	코	쿄	쿠	큐	크	키
ㅌ	타	탸	터	텨	토	툐	투	튜	트	티
ㅍ	파	퍄	퍼	펴	포	표	푸	퓨	프	피
ㅎ	하	햐	허	혀	호	효	후	휴	흐	히

TIP · 읽는 법

ㅡ 열은 «хангыл»의 ы로, ㅓ 열은 입술을 편 o로 읽으면 됩니다 — 둘 다 이미 아는 소리이니, 나머지 여덟 열은 몽골어 키릴 표기의 감각으로 읽으세요.

ㅡ баганыг ы («хангыл»-ын ы), ㅓ баганыг уруул дугуйлаагүй о гэж уншаарай — хоёулаа танил авиа; бусад найман багана монгол галигийн мэдрэмжээр шууд уншигдана.

B

어미 한눈에 보기

Бүх нөхцөл нэг нүүрэнд — 가다 «явах» жишээгээр

기능	어미	예 (가다 явна)
현재 (해요체)	-아/어요	가요 явна
현재 (격식체)	-ㅂ/습니다	갑니다 явна (албан)
과거	-았/었어요	갔어요 явсан
미래	-(으)ㄹ 거예요	갈 거예요 явах болно
진행	-고 있어요	가고 있어요 явж байна
부정 (의지)	안 + V	안 가요 явахгүй
부정 (능력)	못 + V	못 가요 явж чадахгүй
명령	-(으)세요	가세요 яваарай
부정 명령	-지 마세요	가지 마세요 битгий яваарай
청유	-(으)ㅂ시다	갑시다 явцгаая
높임	-(으)시-	가세요 (хүндэтгэх хүний тухайд)
감탄	-네요	가네요 явж байх юм байна!
나열 연결	-고	가고 яваад.../явж...
이유 연결	-아/어서	가서 явсан учраас.../яваад...
대조 연결	-지만	가지만 явавч.../явах боловч...
조건 연결	-(으)면	가면 явбал...
명사문	예요/이에요	의사예요 · 학생이에요 (бол) эмч · (бол) оюутан
희망	-고 싶어요	가고 싶어요 явмаар байна
부탁	-아/어 주세요	가 주세요 явж өгөөч
제안	-(으)ㄹ까요?	갈까요? явцгаах уу? / би явах уу?

핵심 · 조립 순서 — 몽골어처럼 어근 뒤에 줄을 세웁니다

어간 + (높임 -시-) + (시제 -았/었/겠-) + 문장 종류 어미. 높임이 시제보다 먼저: 가**시**었어요 → 가**셨**어요 · 하**시**겠어요? 몽골어가 어근 뒤에 접사를 줄 세우듯(яв-**уул-сан**), 한국어도 동사 뒤에 정해진 순서로 줄을 세웁니다 — 방향까지 같은 «조립 문법»입니다.

Угсрах дараалал: үндэс + (хүндэтгэл -시-) + (цаг -았/었/겠-) + өгүүлбэр төгсгөх нөхцөл. Хүндэтгэл нь цагийн өмнө: 가시었어요 → 가셨어요. Монгол хэл ч язгуурын ард залгавараа тогтсон дараалаар угсардаг («яв-**уул-сан**») — «угсармал дүрэм» гэдэг мөн чанар нь адил, дараалал нь ч мөн ард.

부록 C · Хавсралт C

정답과 해설

Хариу ба тайлбар

답만 확인하지 말고, 왜 그 답이 되는지 해설을 함께 읽으세요. 틀린 문제는 해당 과로 돌아가 다시 확인하는 것이 가장 빠른 복습입니다.

✎ 표시가 있는 자유 작문 문항의 답은 «예시 답»입니다 — 조사와 어순이 맞으면 정답으로 인정하세요. 따라 쓰기·연습장 활동은 표와 비교하며 스스로 확인합니다.

Хариугаа зөвхөн тулгаад өнгөрч болохгүй — «яагаад энэ хариу вэ» гэсэн тайлбарыг нь заавал уншаарай. Аль бодлогод алдсанаа мэдвэл тэр хичээл рүүгээ буц: хамгийн хурдан давтлага. Чөлөөт бичлэгийн (✎) хариу бол «жишээ хариулт» — нөхцөл ба үгийн дараалал зөв бол зөвд тооц. Дарах дасгал ба бичгийн дэвтрээ өөрөө шалгаарай.

정답 · 1~6과 Хариу · Хичээл 1-6

1과 모음

1. ㅘ **2.** ㅕ **3.** ㅢ **4.** ㅝ **5.** ㅡ ы = ㅡ **6.** ㅑ ㅙ·ㅞ는 발음이 거의 같고, ㅑ만 [я]

7. 우유=сүү · 의사=эмч · 과일=жимс · 귀=чих

8. 회의 → [회이](둘째 음절이라 이), 친구의 → [친구에](조사 의는 에). ㅢ дүрэм: үгийн дунд [이], эзэмшлийн 의 → [에].

확장 ① ⓐ ㅐ·ㅔ만 발음 통합 ② ㅜ·ㅠ ③ ⓑ 입술 편 о = 어 ④ ㅡ 그림의 그 = ы ⑤ ⓑ

✎ **9~10.** (쓰기) 표의 글자와 비교하며 스스로 확인하세요. Хүснэгтээр өөрөө шалгаарай.

2과 자음

1. 예사: ㅈ ㄱ · 거센: ㅋ ㅍ ㅊ · 된: ㄸ ㅆ ㅃ

2. ⓒ 딸 달=сар · 탈=баг (нүүрний) · 딸=охин

3. 강의 ㅇ = 받침 [ŋ], 아이의 ㅇ = 소리 없는 자리 표시

4. ㅋ ㅌ ㅍ ㅊ хүчтэй амьсгалтай дөрвөн төрөх авиа

5. ㅆ ㅃ ㅉ **6.** 불=гал · 뿔=эвэр · 자다=унтах · 짜다=давслаг

확장 ① ⓑ ② ㅇ хан의 н[ŋ] ③ ⓒ д·б·ж(숨 없음) ≈ 된소리 ④ ⓒ ㅍ는 f가 아니라 p+숨 ⑤ 거센소리

✎ **7.** (따라 쓰기) 표와 비교해 자가 확인 **8.** 달 · 불 · 자다

3과 음절

1. 밤 · 물 · 꽃 · 산 **2.** ㅎ+ㅕ+ㅇ · ㅃ+ㅏ+ㅇ · ㅊ+ㅐ+ㄱ · ㄱ+ㅠ+ㄹ

3. 오=②④ · 손=③ · 개=① · 잎=③④ · 나=①

4. 모음만으로 시작할 수 없어서 소리 없는 ㅇ이 첫 자리를 채웁니다.

5. (예) 바트 · 사라 · 투야

확장 ① ⓑ ② ⓐ ③ 옷 ④ ㅏ 바 = ㅂ+ㅏ ⑤ ⓑ 첫 자리 ㅇ은 소리 없음

✎ **6.** 한국 · 사람 · 바나나(블록으로) **7.** 바야를랄라 · 울란바토르 · 바트 Галиглал бага зэрэг зөрж болно — гол нь нүд угсралт нь зөв байх.

4과 받침

1. [오시] **2.** [채글] **3.** [감니다] 비음화 **4.** [식땅] 경음화

5. [꼳] **6.** [입] **7.** [부억] **8.** [닥] ㄺ → 오른쪽 ㄱ

9. [업따] **10.** [추카해요] 격음화 **11.** ⓑ **12.** ㄺ ㄻ ㄿ

13. [가치] 구개음화: ㅌ+이→치 **14.** [설랄] 유음화: ㄴ+ㄹ→ㄹㄹ

확장 ① ⓐ ② ⓑ ③ ⓐ 격음화 ④ 경음화 ⑤ [열락] 유음화

✎ **15.** 강 · 말 · 밥 · 손 **16.** 꽃 [꼳] · 닭 [닥] · 없다 [업따]

복습 마당 ① (1~4과)

1. 한 · 꽃 **2.** 다르한 **3.** [오시] · [학꾜] **4.** 딸 **5.** ㅡ **6.** [닥] — 오른쪽 ㄱ **7.** [에] **8.** (자유)

5과 품사

1. 명사 **2.** 조사 **3.** 동사 **4.** 부사 **5.** 관형사 **6.** 형용사 **7.** 감탄사 **8.** 대명사 **9.** 수사

10. × — 형용사입니다. 상태(хөорхөн)를 나타내되 동사처럼 활용하는 것이 한국어의 특징. Байдал заасан үг мөртлөө үйл үг шиг нөхцөл авна — «Цаг агаар сайхан» шиг холбоосгүй өгүүлэхүүн.

확장 ① 동사·형용사 ② ⓐ ③ 대명사 ④ ⓑ 수식어가 명사 앞 — шинэ ном과 같은 순서 ⑤ × 명사 뒤

✎ **11.** 좋은 날씨 · 날씨가 좋아요 **12.** (예시) 날씨가 좋아요. / 음식이 맛있어요.

6과 격 조사

1. 이 · 을 **2.** 께서 · 을 높임 주어는 께서(15과) **3.** 에 · 에서 살다=존재 → 에, 일하다=동작 → 에서

4. 이 **5.** 로 · 로 · 으로 받침 ○ → 으로, ㄹ 받침·모음 → 로

6. 에게서(한테서) **7.** 께 **8.** 에

9. 오늘 · 내일 오늘·내일·어제에는 에를 붙이지 않음

확장 ① 이 ② 에서 = -аас (гарал) ③ 에 ④ 로 ⑤ 나의 집 «найзын ном» шиг эзэмшигч түрүүлнэ — монголтой адил дараалал

✎ **10.** 저는 물을 마셔요 · 学교에 있어요 **11.** 저는 버스로 学교에 가요.

7과 보조사

1. 가 «누가?»의 새 정보 → 가 **2.** 는 **3.** 는 · 는 대조 **4.** 가 · 는 첫 등장 가, 그다음 는

5. 도 · 만 **6.** 부터 · 까지 = -аас ~ хүртэл

7. 밖에 밖에 + 부정 세트 — зөвхөн ... + үгүйсгэлийн хэлбэр **8.** 하고(또는 과) **9.** 나 · 마다 (이)나 = юмуу / орчим · 마다 = бүр

확장 ① ⓑ ② 도 ③ 쯤 ④ 이/가 · 을/를 ⑤ 부터 · 까지

✎ **10.** (예시) 저는 물만 마셔요. / 날마다 운동해요.

8과 어순

1. 아버지가 커피를 마셔요. **2.** 저는 친구에게 선물을 줬어요.

3. 동생이(주어) 학교에서(부사어) 한국어를(목적어) 배워요(서술어)

4. ⓒ 서술어는 맨 끝 고정 **5.** 예쁜 명사 앞은 관형형

6. 저는 도서관에서 책을 읽어요. «Унших» үйл үг өгүүлбэрийн эцэст — монголтой адил!

확장 ① ⓑ ② 조사가 역할을 표시하므로 ③ 저는 아침에 커피를 마셔요 ④ 서술어 ⑤ ×

✎ **7.** 아침에 / 저는 아침에 친구하고 학교에 가요 **8.** 동생이 집에서 밥을 먹어요.

복습 마당 ② (5~8과)

1. 부사 · 관형사 **2.** 에게(한테) · 을 **3.** 이 **4.** 저는 책을 읽어요 **5.** 저는 커피를 좋아해요 **6.** 저는 학생이에요 **7.** (예시) 9시부터 6시까지 일해요 **8.** × — 맨 끝

9과 활용

1. 앉아요 **2.** 입어요 **3.** 요리해요 **4.** 웃어요 **5.** 봐요 **6.** 배워요 **7.** 기다려요 **8.** 보내요

9. 갑니다 · 먹습니다 · 공부합니다 **10.** ㅏ+아는 하나로 합쳐지기 때문 → 만나요

확장 ① 예요 ② 이에요 ③ 입니다 ④ 마셔요 ⑤ 듣습니다 -습니다 앞은 원형(ㄷ 불규칙은 모음 어미 앞에서만)

✎ **11.** 가요·갑니다 / 먹어요·먹습니다 / 배워요·배웁니다 / 공부해요·공부합니다

10과 시제

1. 공부했어요 **2.** 만날 거예요 **3.** 봤어요 **4.** 듣고 있어요 = сонсож байна **5.** 배울 거예요

6. 아침에 커피를 마셨어요. «өчигдөр/саяя» байсан ч → -았/었, орхиж болохгүй! **7.** 형용사는 상태이지 동작이 아니므로 진행형 불가 — 그냥 예뻐요. Байдал болохоос үйлдэл биш — «хөөрхөн + -ж байна» гэдэггүйтэй адил.

확장 ① 가고 싶어요 = явмаар байна ② 먹고 싶어요 ③ ⓑ ④ 읽었어요 ⑤ «알았습니다·이해했습니다»의 공손한 대답 ≈ «за, ойлголоо»

✎ **8.** (예시) 어제 먹었어요 · 지금 먹고 있어요 · 내일 먹을 거예요

11과 부정문

1. 못 다친 상황 → 능력 부정(чадахгүй (못)) **2.** 안 스스로 결정 → 의지 부정(-хгүй (안)) **3.** 못 **4.** 안 해요 하다 동사는 사이를 가름

5. 보지 않아요 **6.** 저는 중국 사람이 아니에요. 아니다 = биш

7. ⓑ **8.** 걱정하지 마세요 명령 부정 = -지 말다 — = битгий

확장 ① 못 ② 가지 마세요 = Битгий яв! ③ 이 ④ ⓐ ⑤ 저는 운동 안 해요

✎ **9.** 공부 안 해요 · 학생이 아니에요 **10.** (예시) 저는 수영을 못 해요.

12과 문장의 종류

1. 어디 **2.** 언제 **3.** 얼마 **4.** 몇 몇 + 단위 명사 = хэдэн + тоолох нэгж

5. 앉으세요 **6.** 먹어요(먹읍시다) **7.** 갑니까 격식 의문 = -ㅂ니까? **8.** 아름답네요 -네요 = «... юм байна шүү!» — 감탄

확장 ① 찍어 주세요 = дарж өгөөч ② 갈까요 = хамт явцгаах уу? ③ 말해 ④ 먹습니까 ⑤ ⓑ

✎ **9.** (예시) 영화를 봐요 / 집에서 봐요

13과 숫자

1. 세 **2.** 두 **3.** 한 **4.** 스무 단위 앞에서 모양이 바뀌는 5개

5. 네 시 삼십 분 **6.** 일곱 시 십오 분 시=고유어, 분=한자어

7. 이만 오천 **8.** 삼십팔만 만 단위로 다시 묶기: 38만 — «гурван зуун наян мянга» биш «38 түм(만)»! **9.** 일억 **10.** 삼억 이천만

11. 유월 십 일 **12.** 시월 삼 일 유월·시월 특별형

13. 마흔일곱 · 아흔아홉 **14.** 공일공 구팔칠육 전화번호는 한 자리씩, 0=공

확장 ① 네 ② 세 시 ③ 오만 ④ 유월 ⑤ ⓑ Солонгос: «нэр үг + тоо + нэгж» — 고양이 두 마리 (монгол: хоёр муур)

✎ **15.** ① 사천오백 ② 육천 3,000 × 2 = 6,000 — 삼천 원 김밥 두 개

14과 대명사

1. 이 **2.** 그 **3.** 저것 **4.** 그 눈앞에 없는 것 = 그(аль хэдийн дурдсан тэр)

5. 저는 · 제가 어른 앞 겸양 — «чи→та» шилждэг тэр мэдрэмж — 나→저 **6.** 거기

확장 ① 그 ② 저 · 제가 ③ ⓒ ④ 당신 ⑤ ⓑ заах үг нэр үгийн өмнө: 이 책 — монголтой адил

✎ **7.** (예시) 저는 사라예요. 저는 몽골 사람이에요. 저는 음악을 좋아해요.

15과 높임법

1. 께서 · 가세요 **2.** 주무세요 **3.** 드세요(잡수세요) **4.** 계세요 **5.** 께 · 드렸어요

6. ⓐ 자기 자신은 높이지 않음

7. 뵙겠습니다 / 만나요 뵙다 = уулзах (даруу: 뵙다) **8.** ⓐ 내일 봬요 뵈어요의 준말 = 봬요

확장 ① 께서 ② 계시다 ③ 성함 ④ 드려요 ⑤ ⓐ

✎ **9.** 진지 드셨어요? 밥→진지, 먹다→드시다

16과 문장 연결

1. 먹고 **2.** 피곤해서 **3.** 맵지만 **4.** 있으면 받침 ○ → 으면 · = байвал

5. 사러 -(으)러 = авахаар **6.** 피곤해서 쉬어요. **7.** ⓑ 명령 앞 이유는 -(으)니까만 가능

확장 ① 우니까 ② 고 ③ 으면 ④ ⓑ ⑤ 사러

✎ **8.** 비가 와서 집에 있어요 · 비가 오니까 집에 있어요

17과 불규칙

1. 추워요 **2.** 입어요 **3.** 들어요 **4.** 받아요 **5.** 나아요 **6.** 웃어요 **7.** 그래요 **8.** 좋아요

9. 바빠요 **10.** 몰라요 **11.** 불러요 **12.** 커요 **13.** 삽니다 · 만듭니다 ㄹ 탈락

14. -고는 자음 어미라서 — 불규칙은 모음 어미 앞에서만 일어남. -고 гийгүүлэгчээр эхэлнэ — үндэс бүтэн үлдэнэ.

확장 ① 더워요 ② 걸어요 ③ 달라요 ④ ⓐ ⑤ 만듭니다

✎ **15.** 추워요·춥고 / 들어요·듣고 / 몰라요·모르고 / 살아요·살고

18과 있다·없다

1. 위 = дээр **2.** 의자 밑에 **3.** 동생이 두 명 있어요 = Надад хоёр дүү байна — «байх» загвар **4.** 학교와 병원 사이에

5. 계세요 **6.** 없어요 байна ↔ байхгүй

7. 있다 = 존재 → 에, 공부하다 = 동작 → 에서. Хоёулаа монголын «-д» шиг санагдавч, солонгос хэл ялгаж хэрэглэнэ.

확장 ① 에 ② 있어요 ③ 사이 ④ 계세요 ⑤ 위

✎ **8.** (예시) 책이 책상 위에 있어요. / 휴대폰이 가방 안에 있어요. **9.** 책이 가방 안에 있어요.

복습 마당 ③ (9~18과)

1. 들어요 · 추워요 **2.** 봤어요 **3.** 가지 마세요 **4.** 삼십팔만 **5.** 두 시 삼십 분

6. 저 **7.** 께서 · 오세요 **8.** 있으면 **9.** 밑(아래) **10.** (예시) 저는 오늘 한국어를 공부했어요.

이 책을 마치며 · Төгсгөлийн үг

여기까지 왔다면 여러분은 한글을 읽고, 조사를 붙이고, 시제를 바꾸고, 높임말까지 쓸 수 있습니다. 다음 단계로는 관형사형 어미(-는/-(으)ㄴ), -(으)ㄹ 수 있다, -아/어 봤다 같은 표현을 배우면 좋습니다. 어순과 조사라는 최고의 밑천, 그리고 호칭·존대의 감각은 이미 갖고 있으니, 된소리와 에/에서 같은 새 지점만 매일 다듬으면 됩니다. 배운 문장을 소리 내어 말해 보세요. 화이팅!

Энд хүрсэн бол та хангыл уншиж, нөхцөл залгаж, цаг хувиргаж, бүр хүндэтгэлийн хэл ч хэрэглэдэг боллоо гэсэн үг. Дараагийн алхам: тодотгол нөхцөл (-는/-(으)ㄴ), -(으)ㄹ 수 있다 («чадна»), -아/어 봤다 («үзсэн/туршсан»). Хамгийн том хөрөнгө тань — үгийн дараалал, нөхцөлийн сэтгэлгээ, хүндэтгэлийн мэдрэмж — танд аль хэдийн бий; одоо зөвхөн

쓰기 연습장

Бичгийн дасгалын дэвтэр — үсгээс өгүүлбэр хүртэл

첫 줄의 회색 글자를 따라 쓰고, 나머지 칸에는 이 책에서 배운 단어와 문장을 자유롭게 쓰세요. 글자는 한 칸에 하나씩, 네모를 가득 채워 쓰는 것이 좋은 글씨의 비결입니다.

Эхний мөрийн саарал үсгийг дараад, бусад нүдийг энэ номын үг, өгүүлбэрээр дүүргээрэй. Нэг нүдэнд нэг үе, нүдээ дүүргэж бичих нь цэвэрхэн бичгийн нууц.

글자 연습 Үсгийн дасгал

가	나	다	라	마	바	사	아	자	하

단어·문장 연습 Үг ба өгүүлбэрийн дасгал

지은이 · 채널 소개 Зохиогч ба сувгийн тухай

에픽 21 (EPIC21)은 뮤직비디오로 21세기의 서사시를 이야기하는 스튜디오입니다. 시적 감수성과 AI 기술로 빚은 아름다운 이야기들이 여러분의 하루에 기쁨이 되기를 바랍니다.

EPIC21 — 21-р зууны туульсыг хөгжимт видеоны хэлээр өгүүлдэг студи. Яруу мэдрэмж ба хиймэл оюуны технологиор сүлжсэн үзэсгэлэнт түүхүүд таны өдөрт баяр баясгалан авчрахыг хүсэн ерөөе.

한국어 학습 뮤직비디오와 새 책 소식은 QR 코드로 확인하세요.

Солонгос хэл сурах хөгжимт видео болон шинэ номын мэдээ — QR кодыг уншуулж дагаарай.

youtube.com/@EPIC21korean

기획·집필·편집 **에픽 21 (EPIC21)** | 몽골어 번역·조판 지원 AI

일러두기 단어와 문법 설명은 국립국어원「한국어기초사전」(krdict.korean.go.kr)을 기준으로 삼았습니다. 책의 편집과 몽골어 번역에 생성형 AI의 도움을 받았으며, 최종 검수와 책임은 지은이에게 있습니다.

Тэмдэглэл: үг ба дүрмийн тайлбар нь Үндэсний хэлний хүрээлэнгийн «Солонгос хэлний суурь толь» (krdict.korean.go.kr)-д тулгуурласан. Номын эх бэлтгэл болон монгол орчуулгад хиймэл оюуны тусламж авсан бөгөөд эцсийн хяналт, хариуцлага нь зохиогчид бий.

ISBN бүхий албан ёсны хэвлэлийг онлайн номын дэлгүүрээс авах боломжтой.